

Vor Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

5te Aarg.

Den 15de Juli 1874.

No. 13.

Bædelsedagene.

Et norsk Billede fra
Indianerkrigene i Minnesota
af
N. S. Hassel.

Andet Aftalt.

Den bedenste Jæger i den vilde Skov. Lidt om Indianerne og Grændsbeboerne. Jagtscener. Til og i Hjemmet igjen.

Brødrene gif, som sagt, en Stund tause ved Siden af hinanden. Men det varede ikke ret længe, inden Halftan brød Tauscheden, og strax efter var de inde i en munter Samtale om Amerika, om Jagten og om Indianerne. Den Dag gif snart, og da den anden ogsaa var gaaet, gif de endda om i Skoven og ledte efter Jægerens Hytte. Den fulde Maane stod saa bleg og blank paa den klare, mørkeblaa Himmel og skinnede paa Trætoppene alt, hvad hvad den funde; men under Træerne var der dunkelt i den ældgamle Skov. Kun hist og her trængte dens matte Straaler igennem og behyde Jordbunden, hvorpaa de sorte Skugger af Småskoven og de store, knudrede Træers Grene og Løv dannede fantastiske Billeder, som bevægede sig i vilde Hop og rasende Svingninger, naar et Windpust susede hen over dem. Maanen viste vore Vandrere, hvor de havde Nord og Syd, og til de lyse Steder og Striber holdt de sig, naar disse Retning ikke afveg formeget fra den, hvori de skulle frem. Men i modsat Hald maatte de trænge og smyge sig igennem det tætte Krat, til de atter kom ud i en Lysstripe. Det tørre Løv raslede ofte misæenklig i Nærheden af dem, og da en stærk Tuden pludselig lød lige ved Halftan, var han saa, at han fastede sig til Siden og stodt haardt imod Alf, som leende sluttede ham i sine Arme, hvorpaa han ogsaa begyndte at le, saa det rungede i Skoven og raslede meget ørre end før.

"Det var et deiligt Slags Blæse-Instrument den Hylebrand benyttede sig af", sagde han. "Hvem er det, som tuder saa vakkert i Horn her?"

"Ulven", svarede Alf.

"Ja saa, jeg vidste ikke, at Ulven hørte til Hornmusikken. — Kunde jeg saa sandt se dig, Kammerat, skulde jeg nok blæse dig et andet Stykke til Gjengjeld; men denne Gang faar du holde mig undskyldt."

"Der er Elven", raabte Begge med en Mund, idet en klar Sølvstribue viste sig mellem Træerne foran dem.

"Nu maa vi forsøge at se os om for efter Beskrivelsen at finde ud, om vi er ovenfor eller nedenfor Hytten", sagde Alf.

"Der er den", raabte Halftan; "jeg ser et mat Lysglint fra et lidet vindu langt deroppe."

Halftan havde set ret. Men nu, da de vilde styrde sig derhen, lagde de først rigtigt Mærke til, hvor vanskeligt det er at komme hurtigt frem i en saadan Skov. Terrænet var ujevn og strænede undertiden meget steilt ned mod Elvebredden, Krattet var mange Steds næsten usjenemtængeligt, og ret, som det var, låa der et stort Træsige i Veien for dem, saa at de enten maatte klyde over eller krybe under det, hvorenden alle de raadne Træstammer, som laa sladt nede paa Jorden og mere end engang spændte Krog for den, som gif foran, saa at han under den Andens latter fór næfgrus ind i Krattet paa den anden Side af Stammen. Men tilsidst naaede de dog frem til en lidet mørk Tingest af en Hytte og bankede paa Døren. "Kom ind", svarede en Stemme indenfor, og da de traadte ind, hilselfedes de muntern af en middelaldrende Yankee med langt fort Haar og endnu længere Skæg, Hjortekinds Trøje og Benksæder, Ulveskins-Hue paa Hovedet og Mokkasiner paa Fodderne. Hytten var bygget af runde, utilhugne Træstammer, som var lagte ovenpaa hverandre og sammenføjede i Hjørnerne, og mellem dem var der tættes med Spærre og Ler. Den var omrent femten fod lang og ti fod bred; i den ene Endevæg var Døren, og udenfor den modsatte var Skorstenen opmuret af Graasten, saaledes at blot detaabne Dølsted stak ind i Hytten. Tag og Dør var af uhoede Bord; Gulvet var den fast trampede Jord. Hæming eller Loft fandtes der ikke, og over Loftsspærreerne hang Skind af forskellige Slags vilde Dyr. Fra Dølstedet langs den ene Langvæg laa nogle Hjorteskind og Uldtæpper samt en Hovedpuude; ved den modsatte stod to Kasser og midt paa Gulvet en Træstabbe, som var hugget saa vidt flad i begge Enden, at den kunde staar paa Gulvet, ialvfald naar En sad paa den. Fra denne reiste Jægeren sig nu, men da tabte den ogsaa Ballagen og faldt overende. "Ji har været inde paa Jagt, kan jeg tænke", sagde han.

"Nei", svarede Alf, "men vi tænker paa at jage og fiske her i Skoven," hvis De ikke har Noget imod det, og vil bede om at faa overnatte her for at begynde i Morgen."

"Ja, med største Hornsielse, hvis I vil tage tiltakke med at ligge paa Gulvet paa nogle Hjorteskind; thi anden Seng har jeg ikke at byde, som I ser. Jeg kom just hjem nu og skulde tillave min Aftensmad. Heng Bøsserne og Krudthornene fra eder." Mens Brødrene efterkom denne Indbrydelse, bredte han et Hjorteskind over den Kasse, som stod nærmest ved Stolstedet. "Det er endnu kjøligt om Natten", fortsatte han. "Kom og sid ned her ved Stolen. Denne Kasse er mit Spisemasser; den anden indeholder Krudt, Bly, Nedskaber og andre for min Forretning nødvendige Ting. Sid nærmere ved Stolen og tag det, som om I var hjemme."

"De behøver ikke at tillave nogen Mad", sagde Alf, idet han gav sig til at pakke ud af Vadsekkene; "De kan spise med af vor Nisse. Her er Noget, som er tillabet og maaesse vil smage Dem."

"Dersom De tillader, at vi opholder os her i nogle Dage", sagde Halstan, "saa skal De saa, hvad vi synder og fisker, undtagen et eller andet Skind, som vi kunde have Hornsielse af at tage med os hjem; og vil De have nogen anden Godtgørelse, saa sig fra."

"Nei, mine Herrer, langt fra, ikke vil jeg have nogen Godtgørelse. Det vil kun blive en morsom Adsprædelse for mig", sagde han, tog Vandet af Stolen igjen og spiste med Brødrene.

Da Maaltidet var tilende, flyttede de Madkassen hen til Døren, og Jægeren lagde nogle Skind og et dobbelt Uldteppe hen paa Gulvet, hvor den havde staet, lige ved Siden af hans eget Leie. "Saa tænker jeg, vi slukker Lampen, gaar tilkøis og faar os en lidet Passiar, mens vi røger vores Piber", sagde han, idet han lagde nogle vældige Tørstykke paa Gruen, hvis Bund løb i lige Linie med Gulvet.

"Bruger du ikke at holde Aflenandagt, før du lægger dig?" spurgte Alf.

"Nei", svarede Yankeen smilende.

"Men dersom du ikke har Noget imod det, vil vi følge vor gode Skif", sagde Alf og fremtog en lidet engelsk Udgave af det nye Testamente, læste et Kapitel deri og bad Fadervor.

Saa trak de af sig sine Støvler og Frakker, som de lagde under Hovedet, Støvlerne under og Frakterne ovenpaa; det var deres Hovedpuder. Uldteppet var stort og varmt nok, naar de beholdt saa mange Klæder paa. Sengen var lidt haard, men det var ganske morsomt til en Forandring at ligge saaledes. Lampen var slukket, men Stolen paa Gruen brændte lystigt og knitrede og gnistrede; den opvarmede det lille Rum og oplyste det fuldstændigt med sit rødlige, flagrende Skin, og estersom Flammerne sank og blussede op igjen, dandsede Skyggen af Madkassen og de op hængte Hjorte, Bobel- og Odderskind op og ned ad Væggen og Taget, mens alle Tre laa tause og dampede paa fine Piber, saa Røgen dannede store Skyer.

"Har De boet her længe og drevet paa dette Haandværk?" spurgte endelig Halstan.

"Nei, jeg har ikke boet længe her. Jeg har altid haft stor Lyst til Tagten, men ikke ofte eller længe ad Gangen drevet den som Levevei. For nogle Aar siden havde jeg en Krambod i Franklin, en lidet Landsby, som ligger i Nær-

heden af Sioux Indianernes nedre Agentur, men paa den østlige Side af Minnesota-Floden, som derhenne løber mod Sydost, istedetfor at den her løber mod Nordost. Hverend jeg begyndte at handle for mig selv, havde jeg først staet paa en Krambod i Nærheden af St. Paul; men da jeg syntes, at det ikke kom Noget ud deraf, tænkte jeg, at jeg ligesaa gjerne kunde henge mig ganske til min Tagtlyst og leve deraf. Drog saa mod Vest og slog mig ned i Nærheden af Yellow Medicine eller det øvre Agentur, som ogsaa ligger ved Minnesota-Floden, omkring 40 Mile lige i Nordvest for det nedre Agentur. Dengang var jeg heldig, og paa nogle Aar tjente jeg saa Mæget, især ved mine Snarer, at jeg kunde flytte ned til Franklin, bygge mig et lidet simpelt Hus og fylde min Krambod med Varer."

"Det er jo Sioux Indianerne, som har sit anvisste Gebet eller sin Reservation derhenne ved Yellow Medicine ogsaa", bemærkede Alf. "Hvorledes har de det nu? Kan Regjeringen og Missionærerne komme nogen Bei med at faa dem kristnede og civiliserede?"

"Der bliver vist gjort nok for dem", sagde Jægeren, Mr. Stone; "flere hundrede Akres Land bliver pløjet og plantet med Mais for dem, og de, som vil dyrke Orden, bliver af Regjeringen hjulpine til Huse, Trædyr, Plouge og Gjærder. Regjeringen har endogsaa ladet bygge et Murstenshus for Lille Krafe (Little Crow*), Siougens megtigste Høvding, og givet ham Heste og Vogne og alle de Nedskaber, han har ønsket sig. Men det moner lidet; de er nogle utaknemlige Bøster, som helst vil vedblive at leve sit vilde Liv."

"Hvorfor vedblev du ikke med den Forretning, du der var begyndt?" spurgte Halstan.

"Jeg var nok blevet ved dermed", forsikrede han; "thi der var gode Penge at tjene paa en letvindt Maade. — Jeg handlede næsten udelukkende med Indianerne og havde da naturligvis især saadanne Varer, som de vilde have. Brændevin fremfor Alt. Paa det tjener man bedst; for de arme Bøster vil endelig have alt det Stvbund, som de kan overkomme, og naar de først har faaet nogle Dramme i Livet, er der intet Andre i Verden, som har noget Værd for dem. Deres Øyrefind, og hvad de ellers kan have at sælge, giver de da gjerne bort for en Spotpris; Penge, Klæder, Hælbred og Alt undtagen Bøssen giver de gjerne en god Dag, naar de kun kan faa mere Brændevin og lidt Krudt og Bly. Ah! da kan man tjene Penge, naar man er paa sin Post. Og jeg havde nok været der endnu, dersom ikke Huset og Alt, hvad jeg eiede, var brændt op for mig; men da blev jeg ogsaa nødt til at tage til Bøssen og Snarerne igjen ligesom Indianeren, naar han har drukket op Alt, hvad han eiede."

"Har De da været heldigere her og tjent Dem Noget op igjen?" spurgte Halstan, som følte Medlidenhed med Manden, fordi han ikke havde tænkt saameget over det, han havde hørt, at han endnu havde indseet, paa hvilken skammelig og skæckelig Maade denne Mand havde søgt at berige sig paa de statkels Indianeres Bekostning, og derved bidraget Sit til at forværre deres sorgelige Tilstand og dybe Elendighed.

*) Jeg gengiver Indianernes Navne paa Norsk, da de engelske alligevel kun er Oversættelser fra Indianst.

"Nei, her er smaat om Wildt, imod hvad det var der Best", svarede Mr. Stone; "men det kan hænde, at jeg bliver heldigere herefter, og da skal jeg nok til at handle med Indianerne igjen. Dog ikke med Siouxerne, for de har fra gammel Tid af været en meget krigersk Stammee og en af de vildeste og ustryglige inden de Forenede Staters Grænser. Men saasnat jeg kan faa opsparet tilstrækkeligt, vil jeg begive mig mod Nord til Chippewa-Indianernes Reservation; thi de er fredeligere og godmodigere."

"Men hvorfor forsøger De ikke efter Deres Lykke derhenne ved Yellow Medicine, hvor De forrige Gang var saa heldig med Tagten?" spurgte Halstan igjen.

"Bel", sagde Fægeren langtrukket.

Sæg skal hjælpe dig paa Glid, tænkte Alf, og i en saa ligefrem Tone, som det var ham muligt, sagde han: "Dengang var det vel endnu Ingen af Siouxerne, som kendte Mr. Stone, ser du, eller havde Noget udestaaende med ham. — Men da De havde Krambod, bedrog De vel Mange af dem saa eftertrykkeligt, at De neppe nogen Dag vilde være sikker paa Deres Liv, om De nu skulde bo alene i Skoven derhenne, kan jeg tænke."

"Hi, hi, hi, I kan forlade Eder paa, at jeg havde mine Ære aabne og tog de dumme Fæ mangtet godt Tag, hi, hi, hi", lo han igjen, gned sig i Hænderne af Glæde og gottede sig ved Tanken om, hvor godt han havde forstaet at bedrage Indianerne, sjælt han nu ikke havde det ringeste Gavn deraf længere, men kun Sorg og Uregelse af at have mistet igjen baade det, han havde bedraget dem for, og det, han som Fæger og Snarcætter havde sammensparet. Formodentlig var det ogsaa Grindringen om dette, som efter nogle Minutters Taushed bragte ham til med Alvor og Forbitrelse at tilføie: "Men de røde Djævle i menneskelig Skikkelse betalte mig da ogsaa paa sit Bis derfor. Thi det var ingen Andre end dem, som satte Ild paa mit Hus og opbrændte Alt, hvad jeg eiede og havde, saa at jeg var glad ved at slippe derfra med Livet."

"Bel, det er Verdens Gang og dens Bis og Maade", sagde Alf. "Hver ser kun paa sin Fordel og søger kun sit Eg. Den Enne foruretter den Anden, denne hevner sig igjen, og Begge lider Skade. Men selv om de vandt den ganse Verden, led de dog Skade paa sin Sjel, en evig, stækkelig Skade. — I Deres Sted, Mr. Stone, vilde jeg ikke mere befatte mig med Saadant."

"Jo, det vil jeg vist, og jeg kan ligesaa vel som Andre have den Indtegt; thi om jeg ikke vilde gjøre det, var der alligevel nok af dem, som vilde."

"Det er ingen gyldig Undstykning, at De vil gjøre det Onde, fordi der alligevel er nok af dem, som gjør det", bemærkede Alf i en venlig Tone; "thi da er det jo netop overslodigt og unødvendigt, at De ogsaa gjør det, og naar der alligevel er nok af dem, som bliver fordomme, er det ganse unødvendigt, at De ogsaa vil blive det."

"Jeg er ikke en Kristen", sagde Fægeren. "Min Moder var det; hun tilhørte den baptistiske Kirke, var en from Kristen og en elskværdig Kvinde, derfor kan jeg godt lide alle virkelige Kristne; ikke dem, som bare taler derom og falder sig saa, men dem, som ogsaa virkelig er fromme og gode. Jeg selv er det dog ikke og bliver det heller aldrig.

Jeg kan ikke tro den Lære, derfor kan jeg heller ikke finde mig i at rette mig efter den."

"Er De da ikke døbt?" spurgte Halstan.

"Nei, hvorfor skulde jeg ladet mig døbe, naar jeg aldrig har troet Læren?"

"Som Barn, mente jeg."

"Nei", svarede Alf til, "du ved jo, at Baptisterne fastar Barnedaaben."

Halstan gjøs. "Hu, det er følt", hviskede han paa Norsk.

"Vi skal være lige gode Venner", sagde Mr. Stone; "men I maa ikke tænke paa at ombende mig; thi Flere har forsøgt derpaa uden Held. Og naar min Moder, som engang elstede og beundrede i hendes sjønne Sværmeri, naar hun ikke kunde bevæge mig til at blive en Kristen, saa kan ingen Anden."

"Da vil jeg ikke forsøge paa at ombende Dem", svarede Alf; "men jeg maa dog benegte, at vi er Sværmer. Vi, som tilhører den Lutheriske Kirke, tænker ikke at blive salige ved vores egne Øyder og Fromhed, men holder os til Guds Ord, retter os efter det, og tror Ham paa Ordet ligesom smaa Børn deres Forældre; thi vi erfjender, at han staar uendelig meget højere over os, end Forældre over deres spedte Børn. Dette er dog intet Sværmeri. Og naar vi saaledes tror Ham, da lærer vi at erfjende Sandheden og erfarer det, som vi før ikke kunde tænke os. Dog, jeg vil, som sagt, ikke forsøge paa at ombende Dem, og jeg ved, at det er spildt Umage at tale med den Blinde om Farver."

"Bel", sagde Mr. Stone i en spøgefult Tone, "De har et andet Syn paa den Sag, end jeg, og dog mener jeg, at mit Syn er ligesaa godt som Deres."

"Det forholder sig dog ikke ganse saaledes", sagde Alf venligt; "thi jeg har af Naturen samme Syn, som De har paa den Sag; men da jeg har indseet og erfaret, at det Syn er aldeles falskt og vrangt, saa forkaster jeg det, og lader Skriftenes Ord give mig Syn for Sandheden. — Men nu tænker jeg, vi tjender hinanden saavidt, at vi ikke behøver at nævne et Ord mere om den Sag."

"Det Samme tænker jeg", sagde Fægeren, "og nu gjør vi bedst i at sige hverandre Godnat."

En efter Anden sovnede ind, og snart hvilte alle Tre sødeligen i Sovnens Arme. Ilden paa Gruen døde ud, og alle Gjenstande inde i Hytten indhylledes i Mørke; thi nede ved Jorden var det dunkelt i Skoven, men lige over Taget stod Månen og sendte sin Sølverglands ned over dette og over Trætoppene; venligt blinkede Stjernerne ned fra den blaa Himmel, og Herrens Langmodighed og Mildhed vaagede over Onde og Gode. Ved Midnatsstid blev dog Mattens Fred og Stilhed afbrudt ved en Katugles uhyggelige Strig og nogle Ulves robbegjærlige Tuden, som vækkede Halstan, der ikke var vant til at høre den Lyd. Han vaagnede halvt og troede at have hørt det velbekjendte Raab: Rebe! Rebe! Hosih! To Reb i Mersfeilene! Men i samme Øieblik han blev ganse vaagen, opdagede han, at Koen forholdt sig aldeles rolig, og intet Spor af Sang var at mærke, derfor vilde han netop i god Kø legge sig til at sove igjen, da han fik se Mr. Stone reise sig op i en siddende Stilling og famle om sig med begge Hænder:

"Det brænder, det brænder", sørnede han med en hæs, rædselsfuld Stemme, idet han anstrengte sig for at skrige; "de dræber mig, de røde Djævle. — Jeg har ikke bedraget Eder mere end andre Whiske-Selgere. Hjælp! Hjælp!"

"Sover du, Alf?" hviskede Halstan og ruskede i ham.

"Nei, ialtfald ikke nu længere", svarede denne, mens han smilende strakte sig paa det haarde Leie.

"Tys, han taler i Sovne", hviskede Halstan igjen. "Han lidet vist meget i Drømme. Han anstrenger sig for at skrige, men kan ikke."

"Mr. Stone!" raabte Alf saa høit og pludseligt, at selv Halstan vak og maatte stoppe et stort Stykke af Uldteppet i Munden for ikke at bryde ud i Latter; thi Raaben fremkaldte Liv og Allarm rundt omkring dem. Udenfor hørtes efter Ugens høje Krig og flagsende Vingeslag, mens Ulven skyrede sig som en Pil henigjennem Kratset, saa vissent Løv og tørre Kviste raslede under dens rappe Fodder, og Fægeren for med et Sæt op fra sit Leie og greb Revolveren.

"De havde vist en ubehagelig Drøm", bemærkede Alf ganske roligt.

"Uf — ja, det var godt, De vækkede mig. Den Nat, mit Hus brændte, kommer endnu undertiden for mig i Drømme, og da har det hændt, at jeg til sidst er vaagnet ganske træt og udmattet."

"Maaesse kunde jeg sige Dem et godt Maad mod saadan Drømme", sagde Alf; "men da det hører hjemme blandt de Ting, som De ikke vil rette Dem efter, gjør vi bedst i at lægge os til at sove igjen."

Da de havde spist Frokost den næste Morgen, just som det første blege Dagslys begyndte at vise sig paa Himlen, foreslog Fægeren, at de skulde gaa Kundturen med til alle hans Snarer og imidlertid se til, hvad de kunde skyde, saa vilde han vise dem en god Fiskeplads, og naar de havde faaet Fisk nok for et Maaltid, kunde de komme hjem igjen til ham, saa vilde han tillave den, mens de en Stund slentrede om i Skoven med sine Bøsser. Den Morgen gjorde han en god Fængst, Brødrene gledede sig ved at se Dyr med smukke Skind sidde i de fleste Snarer, og Halstan føjde en Kanin, som han sagde, han vilde stoppe ud. Da alle Snarer var efterseede, og de havde sat sig til at fiske ved Elvebredden, gif Fægeren fra dem for at drage Skinnet af de Dyr, han havde fanget, og for at begynde med at indhegne et Stykke Jord omkring Hytten.

"Altcaa er han virkelig en virkelig Hedning?" begyndte Halstan

"Ja, det forstaar sig", svarede Alf, "her er i Lusindebis af hoive Hedninger, høie og lave, rige og fattige, dumme og fløgtige, ubidende og verdsligvisse. Udøbte og uden at høre til noget Kirkesamfund, selvflogne og uden nogen Slags Tro, lever de efter bedste Skjon og eget Behag. Nogle af dem sætter den falskeligen saakaldte Kundskab i Religionens Sted, Andre har kun en vis Grad af Høflighed og Belevenhed, lidt saadan ydre Politur eller Fornis, som lettelig lader sig paasme og ligesaa let afskrubbe igjen, saa den baade her og der lader det stygge Underlag komme tilsyne. Selvflogskab og Egenfærheds, verdslig Oplysning og Penge er i Almindelighed deres Gud. Øyden priser og elsker de saa langt, det stemmer med

deres Interesser, og Væsten forresten. De Fleste af dem indrommer Billigheden af, at vi bør gjøre mod Andre, som vi vil at Andre skal gjøre mod os; og saa langt som det ikke koste dem for Meget, efterlever ogsaa Mange af dem dette tildels; men kan de uden at rammes af den borgerlige Lov ved et Bedrageri sætte sig i Besiddelse af sin næstes Gods eller en Del deraf, vil de anse det for en utilgivelig Durhæd og en Skam ikke at gjøre det."

"Han skammede sig ikke engang for selv at fortælle, hvilken egte Skurk han havde været mod Indianerne", sagde Halstan, som nu først var kommen til at overveie, hvad Mr. Stone havde fortalt om sig selv.

"Du kunde gjerne kaldt ham en hvid Djævel", sagde Alf; "han kaldte Indianerne røde Djævle; men det skete ved en Fejtagelse; thi Forsøreren har større Ret til den Titel, end de, som bliver forførte. Og det er de hvide Hedninger og uguadelige Navnkristne, som har forarget og forsørt de stakkels røde Hedninger og draget dem ned i den Elendighed, de nu besinder sig i. De Forenede Staters Regjering har søgt at samle dem paa passende Reservationer og lade dem undervise og oplyse til nyttige og gode Borgere, til vinssibellige og lykkelige Folk, og Missionærer og fristeligsindede Mennesker har søgt at omvende dem fra Hedenkabet; men den lavtænkende og rhugesløse Del af Grændseboerne, og tildels nogle af Regjeringens egne Agenter og Embedsmænd har i sin rac og ubændige Egenfærheds og rovgridiske Gjerrighed kun søgt at modarbeide disse edle Bestrebelser."

"Saadanne Mennesker maa paadrage sig et skæckeligt Ansvar", sagde Halstan eftertankeomt.

"Ja, og skæckelige Mennesker er de ogsaa, om man end ikke kan se det udenpaa dem", svarede Alf. "Mange af disse hvide Hedninger, Fritænere og Navnkristne, der har lidt verdsdig Oplysning og ydre Politur, som de falder Civilisation, er dybere funke og staar paa et lavere Trin, end de vilde Indianere."

Under denne Samtale havde de trukket fire nogenlunde store Fiske op af Vandet, og Alf foreslog nu, at de skulde gaa til Hytten; men Halstan saa paa sit Uhr og mente, det havde ingen Hast. Da de havde siddet en liden Stund til, stak han sin Fisfestang hen til Alf og hviskede: "Se den Graatasen derhenne med den buskede Hale. Hold min Fisfestang, mens jeg strekker mig efter Bøssen."

"Aa, du behøver ikke at fare saa forsigtigt frem", svarede Alf til Broderens Forundring ganske høit, idet han leende modtog hans Fisfestang, "den Graatasen sidder nok roligt, til du har faaet Bøssen fat; men saa bliver det kaafe dig, som maa løbe og holde for Næsen endda til."

"Ah, er det et Stinkdyr?" spurgte Halstan og tog sin Fisfestang igjen. "Ja, da skal det vist faa Lov til at gaa i Fred for mig, sjønt jeg nok skulde have Lyft til at have det udstoppet."

"Du gjør dog bedst i at styre din Lyft denne Gang, og dersom du stedse vil bogte dig for det andet Stinkdyr, som jeg har advaret dig for, da gjør du endnu bedre."

"Hvilket, mener du?"

"Bantroen, mener jeg, og den Slags Oplysning og verdslige Bisdom, som sætter sig op over Guds Wisdom og i sit blinde Hovmod holder derne for Daarlighed, lige

saavel nu som paa St. Pauli Tid. Slipper man sig først løs fra den vdmige og enfoldige Forstaelse af Ordet, saa som det skrevet staar, da er man kommen ud paa den glatte Is, og Ingen kan sage, hvor det vil ende, i Katholicisme, i Fritcerkeri eller i Galgen."

Saa sad de tause ved Siden af hinanden igjen, indtil Halstan sik en Fisk til, hvorpaa de tog sit Jagtbytte og sin Fangst og begav sig paa Veien til Hytten. Halstan vilde gjerne skyde en Ulv for at tage Skindet med sig til Norge, og Alf havde ikke noget imod at faa sig et Par Øhreskind. Mens de spiste til Middag blev det derfor aftalt, at de først skulde tage sig en god Hvilestund og saa begive sig ud til et Sted ved Elven, hvor Jægeren vidste, at der ofte ved Solnedgang pleiede at komme Hjorte for at drikke. "En Tid skjød jeg mange der", sagde han, "men siden de begyndte at blive borte derfra, er jeg ogsaa sjeldent gaaet derhen, saa at vi muligens kan træffe det heldigt nu i Aften. Efterat Dagen er gaaet under, Hjortene gaaet til Høvile, og Ulvene komne frem, skal vi lægge ud et Ladsel for disse og lægge os selv paa Tur i Nærheden, sjældent deres Skind næsten ikke er værdt Noget nu, da det er saa langt paa Baaren."

Lidt før Solnedgang lagde de sig altsaa i Baghold i Nærheden af Elven, omtrent en Mil fra Hytten, og til deres store Glede saa de strax to Bukke med store Horn og tre a fire Hundyr komme hen imod sig, som om de skulde være indstevnede til at møde her og punktlig efterkommet Besalingen. Den nedgaaende Sol viste sig luerød mellem Træernes Stammer og farvede den vestlige Himmel gul og rosenrød, ikke et Windpuist satte Træernes Løv i Bevægelse. Stilhed og Fred var udbredt over Skov og Elv og Mark. Kun nu og da tiljublede en munter Sanger, sjælt mellem Lovet, Skaberens sin Tak for Dagens Glede og Aftenens Fred, mens andre koidrede saa afbrudt, svagt og blødt, som om de lullede for sig selv, eller endnu halvt isvne følte Træng til at stemme i med de Baagne og hjælpe dem at synde til den Algodens Pris. Bukkaner skred roligt og værdigt frem foran de nette Hundyr, som trippede og dansede efter dem, mens den lille vafre Flok nærmede sig Skysterne, der laa med Rislerne udstrakte foran sig, ventende paa det beleiligste Dieblik til at trykke af.

"Pas nu paa", hviskede Jægeren sagte, "det er vel sikrest, at jeg tager den største og nærmeste Buk paa mig, og I sigter paa hver Eders af Hunnerne; thi den anden Buk er formeget dækket af de øvrige. Nu, har I godt Sigte? — Saa, en, to, tre. Fyr!"

Bosserne knalder, Effoet ruller, Liv rører sig overalt, Huglene striger, Ørene stønner og snøster, springer højt i Verret med alle fire Ben fra Marken, kaster sig omkring og farer med lange Spring og høje Høp som en Storm vind hen igennem Skoven; Jægerne efter dem. Blodstriber viser Veien; den store Buk bliver efter, dens Hoved bliver for tungt for den, det begynder at svæie og slænge til begge Sider, den samler sine sidste Kræfter og gjør et langt Spring, men Hovedet synker ned mellem Forbenene, det hele Legeme følger, den kneler, sætter Hornene i Marken og falder om paa Siden. "Lad ham ligge", raaber Snarsætteren, idet han med Bosseren foran sig hopper over det sitrende Legeme, og Brødrene følger ham som i Taft.

Længere henne mellem Træerne, der standser en Hun, vokler endnu nogle Skridt til, men Knæerne vil ikke længere bære Legemet og Halsen ikke Hovedet, den lette Sylfekikkelse boier sig, sjælver og synker ned i Krattet, som et Windpuist hendor i det høje Siv. En anden Hun, som ogsaa bløder, standser et Dieblik og betragter med sine fromme, spørgende Øyne den døende Veninde; da knalder Bosserne etter, den Medlidende ligger sprællende ved hendes Side, Jægerens Kniv farer som et Lyn ind i det blodbestænkte, hvide Bryst og gjør en Ende paa al Livets Fryd og Smerte.

"Det var en god Fangst", udbød Mr. Stone fornojet, gned sig i Hænderne, paakaldte Herrens Navn og sov paa, at han vilde falde det en god Fangst.

Paa Dommens Dag vil nok ogsaa det blive et kraftigt Indlæg mod saadanne Hedninger, at de vil more sig med at bespotte Herrens Navn, sjældent de ikke vil tillade Ham at leve og være til, langt mindre vide af Ham som deres Herre. Men imidlertid giver Han ogsaa de onde Mennesker, som aldrig bede Ham derom, det daglige Brød; og naar alt dette Kjød blev tørret paa Indianernes Bis, havde Mr. Stone her Mad for lang Tid, som han da ogsaa velsignede paa sin Maade.

Nu sik de travelt med at trække Skindene af, sjælere Kjødet i Stykker og bære det hjem paa en Bærebør, som de i en Hast flettede sammen. En maatte holde Vagt paa Slagmarken, mens de andre to gif med Bærebøren; thi Natten faldt paa, og da Jægeren og Alf skulde vandre til Hytten med den sidste Bør, stod Maanen allerede høit paa Himmel, og Ulvene havde for læge siden lugtet det friske Blod og begyndt at istemme sin forslutne Tuden. Halstan havde været med at bære hjem de to forrige Vendinger, og da det nu ikke var hans Tur at gaa igjen, vilde han samle Indboldene til Loffemad for Ulvene og forblive der til de andre To kom tilbage.

"Pas paa vores Bosser", sagde Snarsætteren, da de gif; "men skyd ingen Ulve, inden vi kommer tilbage, saa tænker jeg, vi skal skyde des flere. Det vil da sige, hvis de ikke bliver altfor paatrængende og næsevisse mod Dem."

"I saa Fal'd faar du krybe op i et Træ", tilføjede Alf; "det ved jeg du kan, du, som er Sømand."

Da han var bleven alene og havde udført sit Arbeide, satte han sig paa Stammen af et vindføldt Træ, hvis vældige Grene holdt dets Top høit op over Marken. Han var ikke bange; thi han havde tre Dobbeltbladnings-Rifler ved Siden af sig, en sejlsøbet Revolver i Brystlommen og en norsk Tællekniv hængende i Seleknappen ved den venstre Bugelomme; desuden pleiede han aldrig at være ræd af sig. Men disse Farer, saa smaa de var, og disse Omgivelser var han ikke vant ved, og da nu de graa, rovgridske Ulve ret for Alvor begyndte at hyle og tude rundt omkring ham og kom tuslende og tasende gennem Krattet bagom og paa Siden af ham, saa syntes han nok, at det var lidt uhæggeligt, og at det var et ubehageligt Selskab, han var kommen i ved Mattetid i den dunkle, vilde Skov, som netop var tilstrekkeligt oplyst af Maanen til at vise ham alle disse lysegraa, tuslende, tudende og tørstige Tasser. Ja, han tenkede ved sig selv, at han meget heller vilde ligge paa Merseraa-Nokken for at bjerje Seil i en rygende Ku-

ling og hale og strige af alle Livsens Kræster omkaps med Stormens Brøl. Det var dog en ganske anden og kjæf Musik, fremfor den Tuden disse forsultne Bæster frembragte. Han ønskede bare, at han havde Noget at bætfæstige sig med, helst Noget, som han kunde benytte sin Sømands-Opsang til; men det gif ikke an nu, for da fandt Alf og Mr. Stone gjerne tænke, at han var red Ulvene. — Dog maatte han finde paa Noget, dersom de Andre ikke kom snart; thi nu stod der en liden Flok af Ulve i en tætstillet Kreds omkring ham, og de præsede og skubbede hverandre frem, ligesom Folk ved en Auktion, og han sad der midt i Kredsen som en Auctionarius, uden dog at mæle et Ord, sjældent der var nok af Bydere og flere kom til. En hel Del Tude-Bydere kom nu paa en Gang til syne mellem Træerne, en bred Strøm af graa Rygge væltede sig frem, stinnende i Maanelystet, som en skumrende Elv, og jo flere der kom, des modigere blev de; nogle af de Farreste havde allerede forsøgt at snappe efter Varerne.

"Nei, dette kan jeg ikke lade gaa længere", tænkte han, "nu tager de snart Løkkemaden fra mig, og naar de først har faaet Blod paa Land, tager de maaſte mig paa Kjøbet; thi nu bliver de altfor Mange. Jeg maa se til at drage Maden op paa Stammen og flytte baade den og mig selv lidt højere op fra Jorden." Saa lagde han Rifflerne op imellem nogle Grene, bukkede sig ned, tog fat og begyndte at hale og drage; men nu var den store Flok ankommen, og Nogle af dem gav sig til at rykke og drage til den modsatte Kant. "Ja, saa faar jeg ligesaa godt til at synde ud paa Sømandsvis da. "Baut Skib, Graataser! Klar til at vende!" kommanderede han, "Hart i Læ! Oh, hali, oh, ho, hø-ih! Hurra for gamle Norge!"

Ulvene, som nok aldrig før havde hørt Sligt, lystrede dog Kommando og vendte sig, for tilside, spidsede Ørene og lyttede; men da de en Stund havde undret sig over, hvad dette skulle betyde, kom de luskende tilbage igjen. "Det hjalp", sagde han; "men jeg maa begynde igjen: Oh, hø-ih!

(Mel. Ifjor jetz' e' Zeita.)

Og om du end hvæſer, du lurved' Hornblæſer,
Saa skal du dog ſlippe, før mit Tag ſkal glippe. ;:
Oh, hø-ih!

Ia, vis du fun Tænder, jeg har mine Hænder,
Dem bruger jeg bedre, end du dine Ed're. ;:
Oh, hø-ih!

Og grin fun paa Næſen, jeg ler ad dit Væſen,
Og ta'r til min Riffle, som skal dig karnifle. ;:
Oh, hø-ih! Oh, hali, oh, ho, hø-ih!

Før nu er jeg færdig, og Visen jeg flutter;
Se, saa tar't jeg Bøſſen, nu smelder det, Gutter" ;:

"Hi, hi, ha, ha", knisede og lo det henne i Toppen af det Træ, han sad paa. Strax saa han to mørke Skifkelser komme krybende i Skyggen henover Stammen, og Alfs velbekendte Stemme hvæſede: "Lad det ikke smelde endnu, Gut. Hvor er min Riffle? Det er godt. Vær saa god, Mr. Stone, her er Deres."

"Nu, godt Sigte, saa toeller jeg", sagde Fægeren; "en, to, tre. Fyr!"

Men da kan det hænde, at der blev Liv i Krattet. Det fusede og brusede, bragede og knagede, hylede og peb, tudede og skreg, og midt under dette Spektakel knaldede Snareseiternes Bøſſe igjen.

Han fandt snart begge sine; men Alf og Halftan havde sigtet paa den Største, de saa, og deres Kugler havde rammet En og den Samme. "Saa meget morsommere var det at tage dens Skind med hjem til Norge", sagde Halftan. En Stund efter sad de i en fortrolig Klynge omkring Ildstedet i Hytten og spiste Øyresteg til Aftens, og da de trætte af Tagten atter laa paa sine Øyrestinds Leier i den fra Ilden paa Gruen rødlig ophylte Hytte og dampede af sine Piber, var de alle Tre i godt Humor. Men Mr. Stone følte ingen Lust til at fortælle dem Mere om, hvor gedigent han havde bedraget Indianerne og forført dem til Ørif; thi han vidste nu, at det ikke vilde more dem. Han fortalte derfor om, hvorledes han engang havde skudt to Bjørne paa en Dag, og flere andre Jagteventyr. Den næste Morgen fulgte de igjen med ham omkring til Snarerne, af hvilke dog mange denne Gang var tomme. Siden fistede de en Stund, tillavede Middagsmaden, sjæld en Væſebjørn om Eftermiddagen og gif ved Solnedgang hen og lagde sig i Baghold paa det Sted, hvor de havde skudt Hjortene. Men denne Aften ventede de forgjæves; Øyrene havde havt nok af Legen igaar. Den tredie Dag tilbragte de ogsaa med at fiske og skyde; men den fjerde Dag forlod de den hedenſke Fæger i den vilde Skov, belæſede med Skindene af en Hjort, en Odder, en Ulv og en Væſebjørn. For de to Første havde de betalt Fægeren en moderat Pris og derpaa i al Venlighed sagt ham Farvel.

Alf længedes til sit hyggelige Hjem, som om han havde været borte derfra et halvt År, og Halftan behovede slet ikke at paaflynde hans Gang nu; det falot ham ofte vanskeligt nok at holde Skridt med ham. — Det er de Fægere i Hjemmet, som drager os til sig, pleier norske Søfolk ſige, naar paa Hjemreisen en frisk Medbør fylder de udsprænde Seil og jager det krængende Skib fremad, saa at det ligesom søger at ile fra sit Kjølvand og utsælmodigt spræiter Skummet foran sig. Deraf udbrød Halftan den anden Dags Eftermiddag ganske forpustet: "Oh, jemini, Emma drager nok stærkt paa dig nu, der hun sidder i det lille Hus ved Fuglelunden; thi jeg har sat alle Seil til og diller med det Bedste, jeg kan; men du tager rent Livet fra mig. Og dersom du nu ikke tager Bramseilene ind, saa bører jeg snart af og sætter Kurſen for det nærmeste Farmerhus for at faa mig en Hjertestyrkning af frisk Melk."

"Jeg har ikke godt for at hærgje Seil nu; men om en Timestid er vi hjemme", svarede Alf smilende, idet han ogsaa tænkte, at det var Emmas Tiltrekningskraft, som var Skyld deri.

Og enten det nu var saa eller ikke — nok er det, at Emma netop da sad og tænkte paa ham og længedes efter at se dem komme. Hun sad og syede ved det aabne Bindu i det indre Bærelſe. Det grønne og sorte Gulvteppe havde de ladet blive liggende i dette Bærelſe, de hvide Tæpper paa de to Senge skinnede som Sne, under Toiletbordet, som stod i Kroen ved Siden af dem, laa Pus og snur-

rede og vadskede sig med sine bløde Poter, den fuldpakfede Boghylde med de smukt ordnede Bøger hang over det lille Skrivebord, Billederne skinnede paa de lyst tapetserede Vægge og Støvgronnene dandsede i de gylne Straaler, som den dalende Sol sendte ind igjennem vinduet. I Gyngestolen tæt ved Emma sad hendes Moder og strikkede og saa saa rolig og tilfreds ud.

"Mamma", sagde Emma efterat hun længe havde siddet taus og seet ud igjennem vinduet, "jeg begynder næsten at blive urolig for dem; gjør ikke du?"

"Nei, jeg kan ikke sige det", svarede Mrs. Johnsen i sin rolige og venlige Tone. "I Morgen bliver det en Uge, siden de gif, og saalænge sagde de jo, at de vilde blive borte."

"Ja, men de burde dog heller kommet igjen lidt før. Alf kunde nok vide, at jeg blev urolig for ham, naar han blev saa længe borte paa en Sagitur."

"Din Uro kommer alene deraf, at du aldrig har været vant ved, at din Mand har været borte fra dig. Du skulle have gjort den samme Erfaring som jeg, saa var du nok ikke urolig for ham endnu. I de første ti Uar af mit Egteskab maatte jeg ofte vente Uger og Maaneder over den Tid, vi havde beregnet, at min Mand behøvede for at komme hjem med sit Skib. Det var en vel begrundet Uro og Længsel. Han havde været udenlands i Maaneder, ja, underiden i Aarevis, og naar saa den Tid var kommen, da jeg havde glædet mig til at gjense ham, saa forblev han dog borte og tumledes om paa det farlige Hav. Da laa jeg vaagen mangen Nat og hørte paa Stormen, som brælende stødte imod vort Hus og for tudende og hvinende ned igjennem Skorstensspiben; og dengang, hjære Emma — det var det Vørste af Alt — havde jeg endnu Nok i denne Verden og aldrig for Alvor søgt Salighed i Jesu Blod; altsaa fjendte jeg heller ikke den algode og almægtige Fader saaledes, som jeg nu fjender Ham i Kristo. Jeg forsøgte nok ogsaa da at bede, men min Bon var den Vanstroedes, som fun under saadanne Omstændigheder ty til en Gud saaledes, som han tænker sig ham, og ikke Barnets, som daglig omgaaes med sin Herre og Fader, hjæder Hans Trofasthed og Kjærlighed og tillidsfuldt sætter Alt i Hans Haand. Og det tror jeg dog forvist, at du gjør. Desuden var min Uro, som sagt, begrundet, hvilket din ikke er."

"Ja, ja, saa vil jeg da føge at drive Uroen bort, haabe det Bedste og være vel tilmøde. — Men der er de", udbrød hun, sprang op af Stolen, ud i det andet Værelse og om Alfs Hals.

"Ja, det var ret", sagde Halstan; "hold fast paa ham, at han ikke render tværs igjennem Huset og ud igjennem den modsatte Væg. Det er bedst, at De kommer og holder paa mig, Mrs. Johnsen, for vi er sagte komne hertil med saadan Hart, at det spør's, om vi kan standse os selv saa braat."

"Nei", svarede den norske Skipperen leende, "dersom ikke De, som er Sthrmmand, ved at tage Seilene ind i Tide, skal jeg nok lade være at blande mig i den Manøvre."

— Alf følte Kjærligheden til Hjemmet og dets Guder og Befsigelser ligesom opfrisket og forstærket ved denne lille Udsigt, og idet han tænkte paa Fæger-Kjøbmandens

Liv, takkede han Gud af et fuldt Hjerte for sin Lod. Ogsaa Halstan følte den Fred og Befsigelse, som hviler over et lykkeligt og kristeligt Hjem, og blev endnu en Uge hos sin Broder. Derpaa tog han Afsted med sin Svigerinde og hendes Moder for i tre a fire Maaneder at fare paa Indsøerne og saa komme igjen. Alf leiede Hest og Bugge og fulgte ham til nærmeste Jernbanestation, og paa Veien gav han ham mange Raad, Advarsler og Formninger.

Tømmerkjørerne.

(Af N. N. Øigaard.)

Det er en vinterfrisk Eftermiddag i Februar. Over fraedekte Skovmarker hvælver sig en klar, grønlig Himmel med nogle lyse Skystriber lavt nede i den sydvestlige Horizont, og disse Skystriber lue som Ild og faste et rødlige Skjær paa Træernes hvide Toppe. Men selve Solen er nede for længe siden, thi Vinterdagen er fort i Norden.

Det har sneet hele Døgnet, men til sidst klarnede det dog op, saa at Solen, idet den gld bag Aften i det Fjerne, fik fastet et Snarblif over det stille, døde Winterlandskab. Tin og tæt dryssede Sneen ned, En kunde næsten ikke se den, men før du vidste af det, var hver en Gran blevet til et Snetaarn, hvor en Træstub til en Dværg med et Kjæmpehoved af Sne. Men nu er Lusten klar, og Kulden frisker til; hvem ved, hvor kaldt det er imorgen, thi Maanen, som alt staar højt paa Himmel, ser saa skarp ud. Den lyser dog alerede, saa smal den er. Nu udslukkes ogsaa Ildskyen derhenne i Sydvest lidt efter lidt, og Maanelys og Stjerneskin spiller i Millioner Smaafunker paa den blaahvide Snemark.

Hen igjennem Skoven løber en Bei, eller det er ikke saa meget en Bei som en smal, udhulet Rende, der slinger sig i uafbrudt Bugtning mellem Træer og Stubber, Stenblokke og Windfalde. Men nu kommer den ind paa en aaben Slette, hvor Tømmerhuggerens Øje allerede for længe siden har "gjort rent", og her gaar den bent frem uden at bry sig om de opspirende Smaagraner, der staar gjemte under Snedækket. Langs med denne Tømmervei — thi at det er eu saadan, kan sees paa Sporet af nylig fjørte Stokke — farer en Skiløber over Sletten. Han gaar ikke i selve Beien, men ved Siden, og i lange Skridt skyder han sig aafsted og fremskynder Harten med sin Skistab, indtil han kommer ud paa Skraaningen, hvor det bærer ned mod Dalen. Her gaar det af sig selv, pilsnar farer han udover, det bliver alt brattere og brattere, men nu støtter han den lange Skistab bag sig mod Sneen, huker sig ned, og man ser ikke Manden, men blot en lidt henvarende Sneshy, indtil han med mindstet Hart skyder ind i Granholtet nedenunder Bakken. Her staar Træerne høje og tætte — det er en gjenstaende Skovflek fra gamle Dage, fra den Tid, da endnu ikke Vindeflyge og usorstnig Spekulation havde vundet at thynde saa sorgeligt ud i

gilde norske Tømmerlier. Men under sit vinterlige Dække se Granerne langsmed den smale Beisure fast ud som en uafbrudt Snemur med himmelstræbende Takker og Linder. Pas dig dog, Skiløber, at du ikke i din Fort kommer den falske Mur for nær, thi ellers ved du ikke af det, før et Skred styrter over dig og begraver dig op til Ørene i Sne.

Tøerne rykke lidt til side, Veien fører ind paa en lidens aaben Plads, hvor Maanen, der endnu glimter frem bag de høje Grantoppe, fastar lange blaa Skygger hen over den snedækkede Grund. Men hvad er det! Høit oppe paa de hvide Grene af den nærmeste Gran spiller et rødt Sidssjær! Og se, fra Toppen af en Snehoug nedenunder stige Gnister tilveirs, en lang Rad skinnende, røde Gnister! Er der et ildsprudende Snebjerg i Skoven? . . . Men en større, langagtig Forhoining, hvorfra dog ingen Ild spruder, hører sig et Stykke længer hen, og rundt om er der fjort og optradt; et Par Stokender stikke frem — det er jo en Tømmerlunde, som ligger der. Og nu opdage vi ved Siden af Lundet tre fraspændte Tømmersleder, staaende i Rad med paalæssede og sammenlenkede Stofte.

Men Skiløeren standser, løser sine Ski af og reiser dem mod Tømmerlunden. Efter nogle Gange at have slæet Fodderne sammen — kanske for at komme efter, om han endnu har Hølelse i Tøerne — gaar han derpaa hen mod Snehougen, som Gnisterne fare ud fra, og lavt nedey ved Jorden, gjennem en smal Nedgang gravet i Sneen, finder han en lidens Dør. Han aabner den, bukker sig saa dybt han kan og træder ind.

Her blændes hans Øie af Skinnet af et Baal, der sprager paa Ildstedet midt i Høtten, og hvorfra Lysningen, gjennem det rummelige Røghul i Taget, naar helt op paa Grantoppen ligeover. Rundt om Ilden sidde tre Karle paa lave Kræfte. Den En af dem er netop ifærd med at stamppe Mel i en kogende Vandgræde, den Aanden, en smal lyshaaret Unggut, lægger gloende Brandede under Gryden og mere Ved paa Balet, men den Tredie, en ældre Mand, hvis furede Unsigt omgives af et graanet Stjæg, sidder med sin sorte Tobakspibe i Munden som rolig Dagttager, og har just utdelt sin bestemte Mening, at der endda maa "tulles mere Mjøl i, hvis Græuten skal blive hard nok" — thi haard maa Tømmerførerens Grød være, om der skal blive Forstag i den. Alle Tre have Luberne paa — gode uldne Bundings- og Skindluver, — uagtet der for Dieblifiket visselig ikke mangler Varme i det trænge Rum.

Den Indtrædende, som bærer en Skreppe paa Ryggen og forresten er klædt i Bygdens Dragt, højer Gokveld, idet han stryger Kimet af Haar og Stjæg.

"Er det dig, Hans Brænda? Saa Skogbygdingen erude og farer saa sent?" siger Manden med Viben.

"Ja det var sent for mig. Jeg tænkte ikke jeg skulde gaaet nedover idag, det var sligt Snefald; men saa blev det klart Beir alligevel ud paa Dagen. Åa saa ligger du i Tømmerfjorringen du ogsaa, Tharald?"

"Åa ja, driver med det. Men se til at komme frem til Varmen. Åa gib Rum til ham du Ola!" Og paa denne Opfordring forlader Gutten sin Kræf og slænger sig ned paa en af de med Hø belagte Sengebræsse under Straataget.

"Skal du ned til Bygden eller skal du længer?" ved bliver han, som blev kaldt Tharald, at spørge.

"Jeg skulde bare ned med et Par fugler", svarer den Fremmede, idet han lægger Skreppe fra sig paa Jordgulvet og tager Plads ved det varmende Baal.

"Åa, hun er tung, fjender jeg", siger Tharald, idet han letter paa Skreppe; men han maa undersøge den lidt nærmere og trækker ud en stor Tiur. "En vacker Kult, ser jeg. Har du studt den?"

"Ja har jeg saa."

"Men har du ikke Bøssem din med dig idag?"

"Nei, det blev for brysomt, jeg skulde faa med mig noget Mel fra Kræmmeren opover igjen."

"Du skulde haft Bøssem med. Det er tykt med Graabein i Skogen her."

"Ja jeg har seet Færder (Spor) efter ham."

"Nedpaa Moen her kan du tro, han har gjort et vakkert Spil; han har revet sund en diger Elg. Det havde været en ti-tolv Stykke om 'en, og der var et svare Blodbæk i Sneen; men Øyret var der ikke Stort igjen af."

Dg nu faar Skytteren en nøagliig Beretning om Ste-det, Levningerne, Netningen af Ulvesporene, fortægt alle nærmere Omstændigheder ved en Begivenhed, som forresten ikke er sjeldent i de østerdalske Skove om Vinteren, naar Sneen hindrer det tunge Elgsdyr fra at undslip sin Fiende.

Midlertid er Grødkoken bleven færdig og har øt Grydens Indhold i et Fad. "Nu er sagtens Melken tinti", siger han, idet han tager en mod Ilden stilset stor Melkeflaske af Træ og vil helde deraf i en Skaal; men den giver kun Lidt af sig, der er Is i den endda, og først ved at rygte den en god Stund faar han Skaalen fyldt. Og nu sætte de sig alle fire — thi Fugleskytteren er gjæsfrift bleven indbuden til at spise med — rundt om det dampende Grødfad, idet Gutten, som laa paa Bræksen, tager Sæde paa en Bedkubbe, og Grødens høje Varmegrad bøder paa, hvad der mangler i Melkens. De brede Træseer rumme ret forsværlige "Graubiter", men ned glide de som Ingenting.

"Er det længe siden, I kom herop paa Tømmerfjorringen?" spørger Gæsten, thi nu er det hans Tur at forde Forklaringer.

"Nei, vi kom først oppi her igaar; ellers har vi kjørt fra Svartbækken efter Julen."

"Men holder I paa og lunder endda?" vedhilver Spørgeren, "jeg ser, I fører ovenfra Myrerne."

"Ja, der laa tilbage nogle Toplunder, som ikke blev fremkjørt ihøst, og dem maatte vi have ned først, skulde vi tænke paa at finde dem igjen før Vaaren."

"Ja, hvorledes gif det med Nordset'n her om Vinteren?" faldt den anden Tømmerfører ind, "han havde hugget en fem Hundred Tylter Tømmer; men saa drygde han for længe, før han begyndte at lunde, og saa kom der sligt et Snefald, at han ikke fandt igjen en eneste Stok før om Vaaren, og Tømmeret kom ikke frem før andre Aaret."

"Og dermed forliste han sagtens et Par Daler paa Tylten, for saapas kvitter de af for gjenliggende Tømmer", gjentog Tharald. Og derpaa strøg han sin Ske af med Haanden og stak den saa, efterat have sagt Jesu Navn for Mad, i en Spræk under Taget, og det Samme gjorde de

Andre. Der blev nu lagt en god Del paa Ilden, Vibefnadden kom frem igjen, og en halv Alen Tobak gif om imellem dem, som ingen Piber aatte, og kom betydelig fortørret tilbage i Giermandens Lomme.

"Har I den svarte Folken Deres endda, nedpaa Gaarden?" spørger Skogsmanden.

"Svarten mener du?" gjentager Tharald, og hans Ansigt formørkes pludselig, "nei ham har vi nok ikke . . . han er solgt."

"Har I solgt 'en? Sendte I 'en ind paa Christians-Marknen da?"

"Nei, End ber os, vi gjorde nok en anden Reise med Besle-Svarten. Har du ikke hørt det da?"

"Ja var det ligt! Vi hører saa lidet opmed os."

"Ja Besle-Svarten, han drar nok ingen Stok mer."

"Er 'en dau da?"

"Ja dau! Ja han er dau, og en sthg Døue sik e'n ogsaa, aldrig glemmer jeg det i mine Livsens Dage. Vi fjørte Tømmer fra Valaasen ned paa Velta — affurat fjorten Dager om Onsda'n siden var det, og jeg og han Arne Husmand der, og han Besle-Ola fjørte. Jeg havde Gammelbrunen og Øsleblakken, saa kom han Arne med Nybrunnen og Svarten, og saa han Ola med Nauen. Vi fjørte tre Tolvtomminger paa Hesten og det gif nok saa pent; men der var ikke stort Sne utover Berget, og altid var der og lite Sval efter den Linna (Tøveiret), som var. Jeg havde netop faaet løst og væltet Stoffene mine utover, saa kom han Arne først med Nybrunnen, det gif ligesaa pent, men Besle-Svarten, som var nu altid saa hidsig og spræt, kom efter og svingte for fort, og saa drev den bagerste Stoffen utover Velta og drog de andre Stoffene efter, og Svarten sik følge med, og fantikant gif det Alt-sammen ned paa Stranden. Og da vi saa kom ned, var der ikke et helt Bein i Svarten."

Hør svigtede Stemmen den ørlige Husbondskarl, og han vifkede en Taare af Diet, mens angjeldende Arne Husmand, nedbuket af Anger og Selvbredidelse, sad med Ansigtet gjemt mellem de knyttede Hæver.

"Hvad sagde Husbonden, da han sik høre det?"

"Ja, du kan vide han reiv sig i Haaret. Og saa mente han, det var bare Uvornhed. Men han var nu paa en Maade undskylt han ogsaa", tilføjede Tharald træstende.

"J funde gjort som Røsta'n gjorde, det Aaret jeg tjente der", hærede Skogsmanden. "Han drev dengangen fra Hestæterberget, og der er det stygbrat, ved du, men saa lod han os lønke otte Stokker efter hinanden utover det Brattete, og saa holdt den ene Stokken den anden, saa det skov ikke saa hardt paa. Men vi maatte være tre Mand med hver Hest for at løse Stoffene, naar de batt sig mellem Stubber og Stein."

"Ja Sligt gif nu umulig an utover Valaas-Høgden", mente Tharald, "der er det for styggt Ullende."

Hugleskytteren bemærkede derpaa, at det var dog godt, at Ulvffen rammede en Mand, som funde taale det. Deri var den Anden enig, idet han tilføjede, at det sagtens var værre for Manden i Nordstu, som ogsaa sik en Hest for-dærvet i Tømmerfjorringen, for han havde ikke Raad til at misse.

"Har han Tømmerskogen fin endnu, han Ola Nordstu, han som har "drivi" saa hart?"

"Ja nei, nu har han nok snart ru'ner 'en. Nu holder han paa at afkedere bort det Sidste paa Udhusgård til Stor-Haabergen, og han tar med sig Pindene, om de ikke er større end til at banke Skinfelder med."

"Jeg skal undres paa, hvorle's det blir tilslut her i Østerdal", hærede Skytteren efter en Pause, "naar Øver-mand faar ødelagt Skogen fin. Hvad skal de ta' sig til da?"

"Ja jau", sværede hans Sidemand, idet han drog et Par lange Drag af Viben, som surrede paa det Sidste, "først faar de sankte ihop Kvisten utover Berga, og siden saa faar de plukke op det, Kraaka lægg' ester sig paa de bare Steina. Men", vedblik han, "for at snakke Alvor, gæli blit det, det er vist, skal det holdes ved som nu tildags, for nu riv's mest Tømmermærkerne om hver en starve Tøm-merpinde, som En kan faa overende i Skogen. Før i Tiden havde en Mand vondt nof for at faa mæret Tøm-meret sit, men nytildags behøver han bare, som Ordet gaar, at slaa tre Slag paa en Gran, saa staar der strax en Tøm-mermærker. Men saa kan der nok ogsaa snart igjen komme Tider, da Tømmerskogen sparer sig selv."

Derved bankede Tharald Viben ud og bad Gjæsten, som alligevel ikke kunde tænke paa at fare videre ikveld, at finde sig et Rum at sove paa, saa godt han funde. Gutten laa allerede med gabende Mund og snorksov paa sin Sengefraf, Arne Husmand var endnu iford med at søge ud et Par dygtige Bedkubber, at lægge paa Ilden til Matten, Skytteren tog sin Skæppe og lagde den som Hoved-pude tæt ved Ildstedet, flyttede saa lidt paa Gryden og en sodet Kaffekjedel, og strakte derpaa sine Lemmer ud paa det haarde Stenleie saa nær Ilden som muligt. Men Tharald Husbondskarl maatte først se efter, om Hestene vare for-synte til Matten, tændte en Christikk og gif ud.

Derude er den klare, folde Vinternat, Vandredrettet stiger som en Røg tilvoirs i Lysningen af det røde Blus, og Sneen knirket under den Gaaenies Fod. Men hoor er da Stalden?

Inde i Snebækken, hvori Hytten synes nedgravet, høres en afbrudi dump, gnabende Lyd; det maa være Heste, som tygge sit Foder. Tharald løfter tilfjude et Par Granbuske, og der indenfor, under et lavt, i Fortsættelse af Hyttetaget nedgaaende Tag af Klørninger, dekket med Granbar og Sne, saa to Heste, som "humre" mod den iadtredende vel-fjendte Røgter. Efterat have forbedret deres Mattefoder lukker han Abningingen igjen og gaar hen mod en stor Gran, mellem hvis nedeste snetunge Grene en let Damp sees at stige op. Herunder er ogsaa — ved Tilhæftning af nogle Buske — indrettet en Stald, som netop giver knapt Rum for en Hest, og i lignende Forvaringssteder staa de andre Heste.

Ørene maa, ligesom Menneskene, tage tilstakke med Leiligheden som den er, herude i vilde Skogen.

Da Tharald efter endt Gjerning kommer ind igjen i Tømmerboden, sove de alle derinde. Han selv finder sig ogsaa en Hvileplads, og snart høres blot de tunge Vandredret af fire Sovende i Forening med den samme tyggende Lyd fra Hesterummet ved Siden.

Før Klokkens er fire knirker det atter i den utsatte Øer. Det er den aarbaagne Husbondskarl, som allerede gaar ud for at forsyne Hestene, før de skulle drage i "Ottevendingen." Det er endnu Mat, Melkeveiens brede Stjernebro gaar svagt lysende over det mørke Himmelhvelv, paa hvilket en enkelt hvid Nordlyslamme i ustadiig Flugt vifter op og ned over Trætoppene. Men Kulden er endnu strengere, end den var i Aften, det er hvad Østerdølen kalder "Brændkulde", thi rører du barhændet ved Metal eller andre folde Ting, er det ligesom du brænder dig.

En Stund efter Tharald kommer ogsaa Besle-Ole ud og faar Skjænd for, at han ikke stroy stod op og hjalp ham. Men fra Hyltetaget flyve alt Gnisterne lyftigt til veirs, og da de To om sider komme ind igjen, luer atter Balet friskt paa Ildstedet, og Urne har sat Gryden paa og heldt Melk over Levningerne fra Avelds værden for at koge op til lidt "Barmi i Livet." Hugleskyten har ogsaa reist sig fra sit haarde Leie og sidder med den Side mod Ilden, som har havt forlidet af Varmen, mens han laa.

En halv Time efter er Tømmerboden tom; men udenfor er det levende. En Thyfakel staar plantet paa Tømmerlunden og oplyser Scenen: Urne og Ole kommer bærende gjennem den dybe Sne med Hestene, som de have ført ned at vandes i den ufrosne Isle i øst ved; der spændes for, det klinger i Stofke og Tømmerlenker, det skurer og knistrer i Snerne, Kjørerne have hørt sin tend'e Hafkel i Haand, og aften gaar det ind mellem de høje Snepyramider, hvis tægt Rader i det flagrende Hækellys anlægde forunderligste Skiffler.

Men Ulven staar mellem Bussene knapt ti Skridt fra Beien og ser med Skrek og Forundring paa det forbarende Hækeltog. Han rører sig ikke af Hulken, uagtet han roddes for de ildvochnede Mænd.

"Ser Du den?" figer Tharald til Per Skytter, som holder sig ved hans Side for at nyde godt af hans Hafkel.

"Er det en Graabein?"

"Ja ser Du ikke det lys i Auga paa 'n?"

"Aa twi for en Tull jeg var, som ikke tog Børsa med" udtryr Per ørgerlig og henvender derpaa følgende uhøflige Tiliale til Ulven, idet han truer ham med Skistaven: "Aa vil Du flytte Dig af veien, din Hævedsbrand?" Da vender Hr. Urien sig og lusker langsomt ind gjennem Skoven, og Sneen drysser ned af Bussene i hans Spor.

Det graaner alt ad Dagen over de østlige Aaser, da bore Tømmerkjørere ere naaede ned til Welten. Her skilles Skiløberen fra dem, idet han med Skierne paa Nakken gaar en Vintersti udover Berget ned til Elven. Men neppe er han kommen ud over den steileste Styrning, saa staar han atter paa sine Ski, og i næste Minut skyder han rast henover Elvens blanke frosne Flade, hvor han langt henne ser en uendelig Række Færdingslæs langsomt bevæge sig paa Beien, der fører opgjennem Dalen; og snart kan han sejle, hvad Landsfolk de ere, de pelsede, storstøvlede Karle, som sidde paa de høstoppede Mel- og Brændevinslæs. Men over Elvbredden bag sig hører han Dundrien og Klan-gen af Stofke, som rulles udover Welten, ja længe efter at han er faret Færdens forbi, naaes hans Dre af denne eindommelige Lyd.

Gt og Andet om Edderkoppen.

(Af L. H.)

(Slutning.)

Dyrets blide Følelser trække sig ikke ud over det Instinkt, hvormed Moderen vaager over sin Engels Sikkerhed; således føre visse Arter altid Eggene med sig, indspundne i en liden Seel, som de have fastheftet til Baglivet, og naar de ere udrugede, tilbringe de smaa Edderkoppe sin første Ungdom paa Moderens Ryg, indtil de føle sig stærke nok til paa egen Haand at bove sig ud i Livet.

Af de forskellige Arter indtage Korædderkopperne den mest iøinefaldende Plads, baade paa Grund af deres Størrelse, livlige Farver og Levevis, men dog først og fremmest ved deres Kunstsærdighed og utrættelige Flid som Væverster. Vil man gjøre sig en Forestilling om disse Smådyrs Virksomhed og om den Rolle, de i Naturens Husholdning spille lige over for Insekterne, saa behøver man kun at gjøre sig en Spadseretur en tidlig Morgen mod Slutningen af Sommeren eller i Begyndelsen af Efteråret — thi da er det deres Tid — forinden Solen endnu fuldstændig har fejet Taagen bort. Utallige Millioner af smaa Dugdraaber forvandle paa denne Tid af Dagen de fine Traade til skinnende Perlesnore, hvor hver liden Draabe funklar som en Diamant, og overalt lys og glimrer det, mellem Træernes Grene og Kviste, mellem Græsstræene, mellem Planternes Blade, paa Stene og paa Jorden, overalt Net og Guinlander, overalt feagtige Slør og enkelte løse Traade, der betegne Dyrets Vej henover Jorden og gjennem Lusten; det er, som om Alverdens Edderkopper havde været satte til Arbeide her for at indspinde den hele Jord. Bist nok er det, at et saadant Slør, vævet af Mørgentaage, Solskin, Dugdraaber og Edderkoppepind, giver Landskabet en ganske eindommelig Skjønhed, fuld af Stemning og Poesi.

Jægedderkopperne, Slegten Lycosa, indtage en mere beskedne Plads og ville maaske endog være Mange temmelig ubekjendte. Disse mørkladne Fyre føre et fuldstændigt vagabonderende Liv, — Hunnen, som før bemærket, medførende sin Eggæk fastheftet til Bagkroppen — idet de opslaa sit Kvarter, hvor det kan træffe sig, og jage efter sit Bytte, som de bemægtige sig med Spring. Hurtighed og Behændighed træder hos dem istedefor Kunstsærdighed og List. I Spidsen for denne Slegts staar Tarantelen og de med den beslægtede Arter, der have hjemme i Middelhavslandene; de danne tillige en føregen Afdeling, idet Dyret henimod den Tid, da det er fuldt udviklet, opgiver sit ubundne, omstreifende Liv og indretter sig en Bolig, som det udgraver i Jorden.

"Naar man", fortæller Bergsøe, "igjennem Porta pia forlader Rom og bøier om ad en liden Bivei, der fører Mannet "Via di prata lata", kommer man efter en halv Tines Gang mellem Bignemure og levende Hægn ud til et bredt Dalstrøg, der i Midten gjennemfjeres af et større Vandløb, som udmunder i Teveronen. Paa den anden Side af denne Dal hæver der sig en Række af kuppelformede Bakker, svagt bevogede med Græs og med forståbøde Labialer, der ikun synes at finde en sparsom Næring i den

temmelig haarde, stærkt lerede og med smaa, hvide Kalkstene gjennembøvede Bund. Det var paa disse Bakker, at jeg traf en Rigdom af Tarantelhuller, anlagte lige fra Bakkers Top til en halv Snæ Alen fra Jorden, ofte i et saadant Antal, at der kun var et Par Jod fra Nede til Nede. Men alle Betingelser for Tarantelernes Velvære fandtes ogsaa her forenede. Jorden var fast og haard, skifret til den Minørkunst, hvori Dyret er en Mester; Solen bændte paa disse aabne Bakker med saadan Kraft, at Jorden allerede i Juni Maaned slog dybe Revner, og den overveettes rige Vegetation i Dalstrøget, saa rig, at jeg næsten ffjultes af Græsset, naar jeg gif igjennem det, sendte en Sværmb af Sommerfugle, Fluer, Guldsmede og Bier over til Hødedraget, hvor de blevet et let Bytte for sin i Jorden lurenende, hurtige Fiende".

Tarantelens Hule udmunder næsten altid i en Tue af fort Græs, hvis Blade Dyret ved at flette saaledes ind i hverandre og hørligere sammenbinde med Spind, at de danne et tragtformet Gjørde, ikke uligt en lidet Fuglerede rundt om Uabningens. Dette Gjørde udgjør ikke blot et Værn mod nedfaldne Jordklumper o. desl., men beskytter ogsaa Hulen mod Efteraarsregnen, da Vandet sfher det fine Spind, hvormed det er overtrukket, og endelig afgiver det et lokkende Høilested for de omsværrende Insekter. Tragten aabner sig forneden i en Tunnel, som i tre Afsatser, først lodret, dernæst vandret og saa efter lodret, fører ned til en lidet Hule, som tjener Dyret til Bolig. Med fremstrakte Ben og Fine, der funke i Mørket, indtager det derimod sin Post i den forreste Del af den vandrette Gang for med Lynets Hurtighed at fare op og skytte sig over det Insekt, som kommer Morderkulen for næ.

I Juni Maaned finder Parringen Sted; Ungerne komme frem af Eggene hen paa Efteraaret, men kun for at klamre sig fast paa Moderens Ryg, og de sove saa tillige med hende Winteren bort nede paa Bunden af Hulen. Ved Foraarets Begyndelse spredes de ad, og de Unge begynde nu sit eget Liv, idet de jage i det Fri og foreløbig benytte tilfældige Revner og Huller som Tilflugtssteder.

Selv de største Arter af de europæiske Edderkopper — og til dem hører Tarantelen, der omrent er af en Tennes Længde — kunne imidlertid ikke i fjernehed Maade sammenlignes med de Uhyrer af denne Familie, som høre hjemme i det tropiske Amerika, de saakaldte Fugle-Edderkopper, af Naturforskerne henvørte til Slægten Mygale.

Fortællingen om, at disse Edderkopper efterstræbe Smaafugle, har vakt megen Modsigelse og modtages endnu i Regelen med vanlig Hovedrysten af Naturforskerne; men der kunde dog maa ske være Anledning til at tro, at man endnu ikke ganske er ifstand til at overse Kjendsgjerningerne, som her synes at stride med det engang opstillede System. De amerikanske Edderkopper, som henvøres til Slægten Mygale, udgjøre nemlig en Mængde forskellige Arter, der afvige fra hinanden i Henseende til Form, Farve og Levevis. Nogle af dem førdes om Dagen, Andre om Matten; en Art holder til i Husene, hvor den indretter sin Bolig, en Nede af tæt, musselingagtigt Spind, oppe under Taget; man kan her se den sidde om Dagen i Indgangen og lure paa sit Bytte, som bestaar af større Insekter. Dens Farve er sort, og de lange, lodne Ben ere

ligesom forsynede med Hodsaler, idet det yderste Led paa Undersiden er fjødfarvet og ubehaaret. Dyrets Størrelse angives til 4½—5 Tommer. Haarene, hvormed den er bedekket, ere grove og stive og foraarsage en meget pinlig Irritation af Hudten, ja endog Beteændelse.

En kraftig og meget smuk Art findes paa aabne, sandede eller græsbevoksede Steder. Den maaler 6 til 7 Tommer (Venene medregnede) og har kraftige, temmelig forte Ben; Farven er en Blanding af Sort og Brunt, som paa Lemmerne viser sig i skiftevis veglende Striber. Denne Edderkop førdes kun om Matten og udgraver sig en rummelig Bolig i den sandede Jordbund, hvis Begge den beklæder med et blødt Silkevev; det er de samme Silkebaner, som karakterisere den meget mindre Art af Mygale, som findes i Sydeuropa, kun at Instinktet tilskynder denne til hørligere at sikre sig ved at forsynе Hulen med et Laag, sammenlimet af Jord og Silkespind, hvilket sidste tillige danner et bevægeligt Hængsel, der binder Laaget fast til Kanten af Tunnellen; forsøger en Fiende at trænge ind i Hulen, holder Dyret Laaget til med sine Klører.

Den rigtige Fugle-Edderkop lever paa Træerne, hvor den indretter sin Bolig i Revner og andre Hulheder i Stammen ved at spinde et tæt, fast Væv over Uabningen. Indgangen er som oftest ved den nederste Ende af Vævet. Dyret er rødlig-brunt, bedekket med grove Haar, og maaler, naar det kraler, en Længde af syv Tommer. Paa sin Reise i Amazonflodens Land saa Naturforsker Bates en Dag paa en Tur op ad Tocantin en af disse Edderkoppereder paa et stort Træ, og ved Siden af den to døde Smaafugle; den ene af disse laa under Edderkoppen og var tilsmurt med en væmmelig Vædske, den anden hang nogle Tommer længere borte, indviklet i Uhyrets Væv; et Stykke højere oppe var Spindet over Dyrets Hule sønderrevet og tydede saaledes paa, at der havde fundet en Kamp Sted, fort forinden den Rejsende næaede Stedet. Man kan egentlig ikke undres over, at Manden efter at have seet dette føler sig overbevist.

Men er det galt at forliges med Tanken om Edderkopper, der droebe Smaafugle, saa bliver det end værre, naar man hører, at der i andre Egne af Amerika findes andre Arter af disse Øhr, som ved deres Bid anrette ikke ringe Skade paa Heste, Muldyr og Øger. Det er navlig tilfældet med en i Centralamerika optrædende Minør-Edderkop, som fornemmelig holder til paa de skovløse aabne Sletter, hvor Kveget græsser, og om hulken en Ør. Franskius fra Costa Rica har meddelt nogle Oplysninger. I Størrelse staar denne Mygale langt tilbage for de store brasilianske Arter, og det er da ogsaa kun, naar dens Bid rammer et Sted, hvor Hudten er tynd og ikke bedekket af Haar, at det gjør nogen Men paa de nævnte store Øhr; men rammer det, som ofte er Tilfældet, Ledhuden ovenfor Hoven, Tungen eller Muilen, udebliver Virkningen ikke. Giften gaar ikke over i Blodet, men frembringer en stærk Hudinflammation, en Art Rosen, der i Regelen udbreder sig med stor Hurtighed. Ondet er vel ikke farligt, naar der anvendes Midler imod det, men medfører dog altid Tabet af Hoven, naar Dyret blevet bidt nede i Venet; som oftest streife imidlertid Kveget og Hestene omkring, fuldstændig overladte til sig selv i flere Uger, og Saaret faar

saaledes Lov til at skjorte sig selv; det breder sig da ud mere og mere, angribes af Fluer og medfører under disse Omstændigheder i Neglen Døden. I visse Egne anslaaes det Tab, som Eierne haan denne Maade lide, til 25 p*Gt.* Paa Mennesker bevirker denne Edderkops Bid kun en hestig øiebliflig Smerte. Netop det Omvænde er Tilfældet med Tarantelen, hvis Bid hos Mennesker altid medfører et mere eller mindre betydeligt Sundebevindende, medens større Øyr ikke anfægtes deraf. Bergsøe fortæller saaledes, at afdøde Professor Bisser havde en Paddelhund, som ofte led sagede ham i Kampagnen og der opkрадsede Tarantelrederne; dette gif naturligvis ikke af, uden at den jævnlig blev bidt af Tarantelerne; ofte bed de sig da saa fast i Snuden paa den, at den maatte rygte Hovedet af alle Kroster for at slynge dem fra sig; men den tog ingen Skade deraf, kun freg den i det Øieblif, den blev bidt.

Edderkoppens Giftapparat er i alt Beoenligt indrettet ligesom Slangernes. Ørets ledede Kjæbedele udgjøre en bevægelig Tang, hvis Neb dannes af de yderste floformede Led, der kunne bevæges imod hinanden; disse Giftkroge ere gjennemhoredede og staa ved en indvendig Kanal i Forbindelse med Kjertler i Ørets Forrop, der assondre Giften. Ved et Muskelspil sammentrykkes disse, idet Øret bider til, og den giftige Bædse presses gjennem Krogene som gjennem en Sprøite ud i Saaret.

En ny Livsgaade.*)

(Bed Bernt Aslevold.)

Inderst i Fjorden stak et højt Bjeld op med Sne paa Toppen Midtsommersdag. Bagom det Bjeld laa en dyb Dal, hvorigjennem randt en Elv, der kom fossende nedfra "Storbjeldet" paa hin Side af Dalen. Paa begge Sider af Elven laa Gaarde med torvtækkede Huse. En af Gaardene hed Bakken og laa for sig selv. Manden, som boede der, hed Torkel og var ikke af Bygdens Slægt, hverken han eller Konen; Folk sagde, han var rømt hid for en Ugjerning, han havde gjort. Han var stor af Stæng, men havde en lidet Kone, der hed Herbor, og deres eneste Barn var en middelstor jente med et fagert Udspring. Hun hed Ingerid.

Der gik underlige Fortællinger i Bygden om denne Jente: somme sagde, hun var ikke Torkel og Herbors Barn; andre sagde, hun var Datter af Herbor, men ikke af Torkel, og etter andre sagde det omvendte. Hvad sandt var, vidste ingen; men man troede høgst, at Torkel og Herbor havde haft hende, før de var gifte. — Hvorom alting var, skulde Ingerid være den peneste Jente i Bygden, og mangen Unggut havde udset sig hende til Brud: Hendas vafre lyse Ansigt med de fine hvid-røde Kinder, den høje værerdige Pande, over hvilken det tykke brune Haar bølgede bagover og endte i to lange nedover Ryggen hæn-

gende Fletter, — de klare blaa Øyne, den lidt høiede Nose, den smilomfrandste Mund med de friske Læber, den lille velformede Hage, det hele Ansigtets udtryksfulde Blif og hele hendes sjonne Figur og indtagende Voisen, — alt dette maatte naturligvis tiltale Bygdens mændlige Ungdom og tiltække sig dens Opmerksamhed. I Eyveartsalderen havde hun ogsaa allerede mange Friere; men hun brod sig ikke noget om dem, enten de var rige eller fattige, sydage eller pene; og han Torkel, Fader hendes, holdt med hende i dette Stykke og sagde: "Hun maa nu blive vogen først." — "Ja, det var nu saa det", svarede somme.

Denne Sommer skulde Ingerid for første Gang støre Sæteren, og glad var hun derfor, for nu kunde hun slippe ud fra de strenge Forældrene sine. — Datteren til Naboen var med hende; men de havde hver sit Sæl (Sæterhytte).

En vacker summervarm Sommerkvæl, efter at Ingerid havde gjort fra sig alt Arbeidet for den Dag, sad hun, som hun ofte pleiede at gjøre i sine Fritider, paa en lidet Stenbænk udensfor Sælsbøren med sit Strikketøi i Haanden og smaaahynnede paa noget for sig selv. Om en Stund holdt hun pludselig stille, lagde Strikketøiet fra sig, hvilede Hænderne i Hænget og sukkede, ja sukkede saa dybt, at det var nær Graaden som paa hende. "Hvor længe han er!" sagde hun; "han lovede jo at komme og hente mig, naar jeg blev vogen, og endda er han ikke kommen! — Herrugud! — Jeg kan ikke være længere hos Torkel og Herbor; de er ikke god med mig, har aldrig været det. — At det skulde blive saaledes med mig! — Hvor tungt Livet blev for mig! — Kommer han ikke i Sommer, saa reiser jeg alene". — Hun sukkede atter og gav sig hen i mørke twidraadige Grublerier.

"God Åvel, Ingerid!" sagde en Mandsstemme bag hende. — Hun reiste sig halvt forsækket, vendte sig og saa paa den Fremmede — en vacker rødladen Ungkarl, som han saa ud. — "Er det dig Ingerid, eller tager jeg feil?" spurgte han. — "Ja, jeg heder Ingerid", svarede hun halvt bange. — "Rjender du mig ikke?" spurgte han igjen og gab hende Haanden. — "Jeg hugser ikke at have seet dig før", svarede hun; "det er vel ikke dig Thorbjørn?" — "Ja, det er nok saa det. Hvor stor og vacker du er bleven Ingerid!" — "End du da", svarede hun; "jeg tænker, du er endda større. Men det var nu bra, du kom; jeg har ventet længe paa dig; kom ind i Sælet og faa dig lidt Mad; jeg tænker, du er baade tørst og fulsten". — "Aa det gaar nu an for det", svarede han og fulgte hende ind.

"Nu er her ti Åar, siden vi saa hinanden", sagde Ingerid om en Stund, og da var vi beggeto ti Åar; du ved, vi er lige gamle". — "Ja, men er det virkelig saa længe siden?" spurgte han. — "Ja", svarede hun; "se her paa Bæggen! her staar ti Streger; jeg har hvert Åar, siden jeg kom hid, fulgt Torkel og Sæterjenten her op, men kun en Snartur, for jeg maatte følge Torkel hjem igjen, — og hver Gang har jeg sat en Streg i Bæggen; og da de fem første Åar var omme, tænkte jeg, at, naar jeg med mine Streger var kommen bort til den Stoffen der, saa vilde du komme. Se nu her! nu er der ikke Plads for flere Streger, og nu er du kommen, Thorbjørn. Er det ikke underligt, synes du? Og saa skal jeg fortælle dig, at det var engang, han Torkel spurgte mig, hvad de Stregerne

*) Hovedbegivenhederne i denne Fortælling skal virkelig have tildraget sig og er mig fortalte af en vestlandsk Husmandskone i Norge.

skulde betyde; saa spredede jeg, at saa mange Lam havde Ræven taget fra mig, siden jeg begyndte at gjete Sauerne her, ha, ha, ha!"

"Hvad tror Folkene i Bygden om dig Ingrid?" spurgte Thorbjørn; "tror de, at du er Datter af Torkel og Herbor?" — "Ja, de tror nok helst det". — "Har han Torkel aldrig talt med dig om Far og Mor min og Forældrene dine?" — "Aldrig". — "Har han ikke talt om den Gangen, han hjalp dig udaf Huset til Fader min?" — "Aldrig; Præsten har været hos ham et Par Gange; men han fik ingen Greie paa det; du ved fra gammel Tid, at han Torkel er fint paa Præsterne og gaar aldrig til Kirke".

"Vil du være med mig nu, Ingerid?" spurgte endelig Thorbjørn. — "Hvor hen?" — "Hjem til Forældrene dine; de vil bli saa glad, naar de faar se dig igjen, for de ved endnu ikke andet, end at du er død". — "Staffers Mor min!" sukkede Ingerid; "hun har vist grædt mer end en Gang for mig; ja, jeg vil følge dig, Thorbjørn; jeg skal lede Tenten i Nabosætren paa Kjøerne, indtil hun faar bringe Bud hjem. Torkel og Herbor skal aldrig se mig mere her paa Sorden".

"Ved du, hvad jeg tænker paa, Ingerid?" spurgte Thorbjørn efter en Stunds Taushed. — "Nei, — er det noget vigtigt?" — "Det gjælder enten Liv eller Død". — "Hvad? — er der noget galt paasærde?" spurgte hun forsættes. — "Nei, jeg holder af dig Ingerid". — "Ja ikke værre". — Han gik bort til hende, tog hende om Halsen, saa hende ind i Vinene og sagde: "Vil du blive Kjæresten min, Ingerid? — "Er det dit Alvor, Thorbjørn?" — Det er mit ramme Alvor; jeg har baaret paa den Tanke, siden vi skiltes, og jeg har svoret hos mig selv, at jeg engang skulde føre dig tilbage som min Brud". — "Har du da tænkt ofte paa mig, Thorbjørn?" — "Ja, der har ikke gaat en Dag hen, uden at jeg har hæftet dig i mine Tanke". — "Ja, jeg har ogsaa tænkt paa dig", svarede hun; "og jeg kan ikke negte, at jeg har Hjerte for dig, og at jeg har baaret paa Tanke om dig, som jeg ikke godt kunde faa fra mig". — "Holder du af mig, Ingerid?" — "Ja, jeg tror det". — "Mener du, at det skal blive saa imellem os?" — "Jeg kan ikke andet, Thorbjørn", sagde hun stille og med et næsten grædende Maal, idet hun lagde Hovedet op til hans Bryst.

Morgenen efter sad Thorbjørn og Ingerid nede i et lidt Skær over et dybt Siup i "Storfjeldet" og saa for sidste Gang udover Dolen og en Del af Bygden. — "Vi sidder forne i Stupet", sagde Ingerid; "vi kunde falde udfor". — "Se ikke ned i det", svarede Thorbjørn og drog sig nærmere hen til hende. Men i det samme løsner den Stenen, han sidder paa, saa han glider nedover og lige udfor Bjergkanten. "Thorbjørn!" skreg Ingerid; "agte dig, Thorbjørn, tag fat i Bjerken!" — "Aah!" — skreg han, greb i Harten fat i Hoden til Ingerid, saa hun reves med, men hun tog med det samme fast med begge Hænderne i et gammelt Bjerketræ, der stod i Kanten. Thorbjørn var kommen i slig Fart, at da Ingerid tørnede fast i Bjerken, slap han Taget i Hoden hendes og styrtede ned i Dybet, og det var paa et hængende Haar, at hun ogsaa havde sluppet Taget, for hun var kommen ganske udfor. Alt skede i slig Hast, at ingen af dem kunde tænke paa noget. —

Med stor Anstrengelse fik hun gravet sig op i Skaaren igjen; men hendes Hjerte var altfor beklemt til, at hun kunde græde; og altfor mange haablose og mørke Tanke overvældede hende til, at hun kunde føste Bliffet paa noget bestemt; hun bare sprang og skundte sig over Hjeldet og ned "Graastien", hvorfra hun gik langs Bjergets Hod, indtil hun kom indunder Stupet. Nede imellem to store Stene laa Thorbjørn sønderslogen og opreven uden mindste Livstegn. Hun tog et Tørklæde af sig og svøbte det om Liget; derpaa bar hun det nedom Uren, hvor hun med bare Hænder grov en dyb Hule, og deri fik Thorbjørn sin Grav. Hun gravede Muld over igjen, idet hun stadigt mumlede halvt høit: "Af Jord er du kommen, til Jord skal du blive, men af Jorden skal du igjen opståa". — Da Graven var færdig, plantede hun et lidet Hæggetræ paa den, men fastede Sten rundt om det, som for at fæstne den.

Bagom "Storfjeldet" ligger en træng og ubebuet Dal, der i mange Shyngninger og Færgreninger fortsættes langt ind i Landet; disse Dalstræg kaldes "Mørkedalene" og saa tør gaa igjennem dem, for der skal være saa fuldt af Draunger, Huldre, Nisser og flere slige mørke Djælaander og Hulekonger. Et af disse Djælede gaar en dyb Hule indigjennem, og der finder vi Ingerid med et Barn paa Hænget et Aar efter hin ulykkelige Dag. Sommetider lægger hun Barnet igjen og gaar omkring i den nærmeste Bygd som en Fattigfærring og beder om Mad og Klæder; men ingen kjender hende. Reisende Folk havde ofte set Røg stige op af Hulen; men det var de Underjordiske, som fogte Maden sin, sagdes der.

Altter var syv Aar forløbne. Da kom der en Dag en lidt fillet, skidden Tentunge ind til en Mand i Bygden. Ingen kjendte hende, men alle syntes, hun var et vakkert Barn, naar hun kun blev vasket og pyntet lidt. — "Hvor er du fra?" spurgte man hende. — "Jeg er fra Mor i Djældet, svarede hun; "hun bad mig gaa her ned, naar hun sov saa længe, at hun blev iskold paa Hænderne og Fodderne og i Ansigtet". — "Hvad hedder du?" — "Mor min kaldte mig Turi Thorbjørnsdatter". — "Hvor er Fader din?" — "Han sover under Stenen under Stupet i "Storfjeldet", men han bor hos Vorherre".

Man gjorde strax Foranstaltninger, saa at Tentungen kom til Opfostring hos Sognepræsten. Men Moderen, hun Ingerid, hende fandt man aldrig og heller ikke Thorbjørns Grav, ligesom ogsaa deres Slægt og Herkomst og øvrige Omstændigheder bestandig forblev en Gaade.

Husmandskonen, der fortalte mig denne Historie, og som var en Datter af Turi, er nu død; men hun vidste mere om sin Slægt, end nogen kunde ane. Hun talte aldrig herom, uden hun græd; men tilføjede altid de gaadefulde Ord: "Bedstemor minsover ikke saa tungt, som man tror".

En Irlander var udstyret med et Par usædvanlig store Ører. En Mand vilde benytte sig heraf for at gjøre Mor af ham og sagde: "Hør, Pat, du skulde virkelig lade dine Ører klippe. De er for svære for et Menneske." — "Men dine egne er for smaa for et Æsel", svarede Pat hold-sindig.

Om Faldbastigheden.

(Efter Bernstein.)

Lette og tunge Gjenstande vilde falde med samme Hastighed til Jorden, naar Modstanden, som Luften gjør, var den samme for begge. Dersor falde de i lufttomt Rum med samme Fart, og lægger man f. Ex. et lidet Stykke Papir paa en Sølvdaier og slipper den med den flade Side ned fra en Høide, følges de ad. Thi Daleren fortænget Luften og baner Vej for Papiret.

Jorden tiltækker altsaa ligesortet lette og tunge Gjenstande, og de falde, som man udtrykker sig, med samme Hastighed til Jorden.

Men hvor stor er denne Hastighed?

Nøiagtige Forsøg have lært, at en Gjenstand, som man lader falde til Jorden, i det første Sekund falder femten Fod. Det vil sige: Jorden trækker den til sig femten Fod i Sekundet.

Bal falder Gjenstanden ikke lige hurtig i dette Sekund. I Begyndelsen af Sekundet falder den meget langsomt. Efter det halve Sekunds Forløb har den faaet sin Middelhurtighed, og ved Sekundets Udløb falder den hurtigst. Desvagtet falder den, alt tilsammen regnet, 15 Fod i det første Sekund, saaledes at hvad den falder for langsomt i den første Halvdel, indhenter den i den anden Halvdel af Sekundet.

De nøiagtigste Forsøg have bekræftet dette, saa at vi vide, at enhver Gjenstand eller ethvert Legeme i det første Sekund af sit Faldbastighed løber et Rum af 15 Fod.

Hvormeget gjennemløber den da, naar den falder i to Sekunder.

Det ville vi strax se, men vi maa overveie Sagen lidt, thi Spørgsmålet er ikke saa let at beware, som man skulde tro.

Lad os antage, at Nogen har ladet en Sten falde ned fra et Taarn, og at den allerede er falden i et Sekund, følgelig har gjennemløbet 15 Fod.

Spørge vi nu, hvor stort Rum den vil gjennemløbe i det andet Sekund, saa maa vi betænke, at Stenen i Slutningen af det første Sekund havde faaet en dobbelt saa stor Hastighed som ved Sekundets Begyndelse; thi i Begyndelsen havde den saa godt som slet ingen Hastighed. Betænker man desuden, at Stenen i det sidste Diblik endog indhentede, hvad den var falden for langsomt i det første, saa kommer man ved nøiagtig Estertanke til det Resultat, at Stenen ved Slutningen af første Sekund netop havde en dobbelt saa stor Hastighed som i Midten af Sekundet. Men da den i Midten af Sekundet havde den rigtige Fart af 15 Fod i Sekundet, saa følger deraf, at Stenen ved Slutningen af første Sekund er begavet med en Hastighed, som driver den to Gange femten, altsaa tredive, Fod i Sekundet.

Søs nu Jorden i det andet Sekund slet ikke tiltækker Stenen, saa vilde den med sin fra Slutningen af første Sekund hidrørende Hastighed løbe to Gange femten Fod i det andet Sekund, og deraf følger, at den i det andet Sekund maa falde tre Gange femten Fod.

Disse femten Fod, som Jorden tiltækker den i det andet Sekund, ere igjen saaledes bestafne, at den ved Slutningen af samme har en Hastighed, som er dobbelt saa stor som Middelhastigheden. Stenen vilde altsaa, naar vi lode den falde videre, i det tredie Sekund uden Jordens Tiltækningeskraft have en Hastighed for det første som den ved Slutningen af det første Sekund, to Gange femten Fod, og dernæst som den ved Slutningen af andet Sekund, atter to Gange femten Fod, tilsammen fire Gange femten Fod. Men da Jorden tiltækker den femten Fod, saa bevirger den sig i det tredie Sekund nedad med en Hastighed af fem Gange femten Fod.

Man falder de femten Fod, som en Gjenstand altid falder i første Sekund, et Faldrum. Falder altsaa Stenen i det første Sekund et Faldrum, saa falder den i det andet 3, i det tredie 5, og det lader sig eftervise, at den i det fjerde Sekund vilde falde 7, og i det femte 9 Faldrum o. s. v.

Se vi nu paa disse Tal, finde vi, at de danne en Række af ulige Tal 1, 3, 5, 7, 9, og Tagtagelse og Beregnign viser virkelig, at det fremdelesgaard saaledes, og at Faldbastigheden med hvert nyt Sekund bestandig stiger som det næste ulige Tal.

Loven for Legemernes Faldbastighed er af saa stor Vigtighed i Naturvidenskaben, at man har anset dens Opdagelse som en af de betydeligste i Videnskabens Historie. Men det Bedste herved er, at det bliver overordentlig let at fatte disse Love og beware de Spørgsmål, som forдум syntes aldeles uoplöselige.

Vi ville vise det ved et Eksempl og bede om Leserens Opmærksomhed ved efterfølgende Beregning, som ved første Siefast synes vanskelig, men i Grunden er saare let.

I den Hensigt opklaa vi følgende Spørgsmål, hvor mange Fod gjennemløber en Sten, som i 6 Sekunder falder til Jorden fra en vis Høide?

Svaret er simpelt følgende:

I første Sekund falder Stenen 15 Fod, som vi betegne med Navnet Faldrum. Altsaa i første Sekund gjennemløber Stenen et Faldrum.

Som vi have vist i foregaaende Afsnit stiger Hastigheden saaledes, at Stenen i det andet Sekund gjennemløber tre Faldrum, idet Hastigheden stiger som Rækken af de ulige Tal. Lad os derfor stille de sex første ulige Tal ved Siden af hinanden. Disse ere, som hvert Barn ved, 1, 3, 5, 7, 9, 11. I disse Tal befodder man en fuldstændig Tabel for Faldrummernes Tiltagen med hvert af de 6 Sekunder.

Vil man nu vide, hvormange Faldrum Stenen har gjennemløbet i de sex Sekunder, saa lægger man disse ulige Tal sammen, og det udgjør 36.

I sex Sekunder falder en Sten 36 Faldrum, og da hvert Faldrum er 15 Fod, saa faa vi ud deraf, at Stenen i 6 Sekunder falder 540 Fod.

Regningen er meget let, men den kunde blive endnu lettere. Naar man vil vide, hvormange Faldrum Stenen falder i sex Sekunder, behøver man ikke først at lægge sammen, hvad den er falden i hvert Sekund, men blot sige: Stenen er falden i 6 Sekunder; da 6 Gange 6 er 36, er den altsaa falden 36 Faldrum, og det udgjør

540 Tid. Hvis den var falden i 7 Sekunder, saa vilde den have gjennemløbet 7 Gange 7 Faldrum, altsaa 49, og det udgjør 735 Tid. Paa samme Maade kan ethvert saadant Spørgsmål besvares. Man multiplicerer Sekundernes Antal med sig selv, og det Tal, som kommer ud, er Antallet af de Faldrum, som Stenen har gjennemløbet.

Falder en Sten i 10 Sekunder, saa gjennemløber den i denne Tid 10×10 , altsaa hundrede Faldrum. Falder den i 11 Sekunder, gjennemløber den 11×11 Faldrum o. s. v., saa at man ikke behøver først at sammenlægge de enkelte Sekunder for at komme til det ønskede Resultat, men blot at multiplicere Sekundernes Antal med sig selv.

Bed denne Lejlighed vil den opmærksomme Læser selv have gjort den Jagttægelse, at der er noget ganske Ejendommeligt ved at addere en Række af ulige Tal, at måtte ved at lægge disse Tal sammen som 1, 3 og 5, just saa saameget som 3 Gange 3 udgjør, at man ved at lægge Rækken af de 6 første ulige Tal sammen netop faar saa meget som 6 udgjør multipliceret med 6. Dette er virkelig interessant og ganske rigtigt, selv om man vilde regne op til Millioner. Men det er mere end interessant, det er en af de mange Ejendommeligheder ved Tallene, som ere af høieste Vigtighed, og med hvis Udforskning de største Mathematikere besjæftige sig.

Da Meddelelser afgaaende Tallenes Egenskaber og Ejendommeligheder ikke høre med til vojt Thema, ville vi ikke lade os opholde herved, men blot paapege, at det, som ser ud som en Leg, Beregningen af en Stens Tald, er af aelerstørste Vigtighed for den menneskelige Erfjendelse og danner Grundlaget for den astronomiske Videnskab, som man med Rette falder Menneskernes Stolthed.

En brav Mand.

Den 23de Marts 1852, kl. ti Formiddag, opstod der Tid i det franske Theater i Moskau, hvor 150 Mennesker havde Bopæl, og som sysselsatte over Tusinde. Flammerne udbredte sig med en saadan Hæftighed, at tredjindstyve Elever ved Konservatoriet, som paa den Tid havde Dandetime, kun med stor Anstrengelse funde frelse. Nogle af dem blev saarede og lemlestede. Nogle Børn blev fastede ud af vinduerne og opfangedes af de nedenfor Staende. Den tykke Røg lammede Brandfolkenes Anstrengelser, og efter tre Timers Forløb var Bygningen en fort Ruin. Elleve Mennesker omkom, og Nogle undgik Døden kun som ved et Underverk; blandt disse befandt sig en Mand, som blev frelst ved en heltemodig Handling, hvorom følgende indeholder det nærmere.

Basili Gavriloff Maria, en Kron-Livegen fra Landsbyen Evsejavaja og af Haandverk Robbersmed, vendte i Midten af Marts fra et Besøg i Landsbyen tilbage til St. Petersborg. Han ankom med ti af sine Kamerater Natten til den 23de Marts til Moskau, og da Toget alt var afgaet, vare de nødsagede til at blive der til den

næste Eftermiddag kl. 3. "Folk fra Landet", fortæller Marin selv, "ere nyhjerrige, og da vi aldrig før havde været i Moskau, besluttede vi at se den store og gamle Stads Mærkværdigheder. Vi traadte ind i Domfru Marias Domkirke og kysede alle hendes Hjelvier. Vi stege op til den øverste Del af Ivan Velikys Taarn og gik derefter til Huglemarkedet. Her hørte vi, at der rasede en stærklig Tid, og at det store Theater stod i Flammer. Da det først var Middag, besluttede vi at ile derhen."

De ankom til Stedet netop, da Tiden rasede stærkest. Theateret brændte indenfra udtil, og Flammerne, der havde udbredt sig med overordentlig Hæftighed, sloge med bård Naseri ud af Taget og vinduerne. Da Tiden udbredt, vare tre Arbejdere levestrigede i den øverste Del af Bygningen, den naaede dem saa hurtigt, at de kun havde Tid til at komme ud paa Taget gjennem et vindu; de flatrede her fortvivlede omkring, omgivne af Flammer, som hvert Sieblif kom dem nærmere, og uden Haab om Frelse. To af dem styrte sig ned fra Taget og laa døde paa Brostenene. Den Tredie blev tilbage og skreg, næsten foalt af Røgen, om Hjælp paa en Maade, der bragte Dødsangst i Alles Hjerter, som hørte ham. Hans Død syntes undgaaelig. Der var ingen Stige, som var lang nok til at naa Bygningens Tag, og den Ulykkelige havde kun Valget mellem at omkomme i Flammerne eller ligesom sine Kamerater at springe ned. Men selv i denne hørende Nød forlod Besindigheden ham ikke, og han søgte et Tilflugtssted paa den Side, hvor vinduen bleste Flammerne bort fra ham.

Marin og hans Ledsgærebare havde hele Tiden været tilskuerne til Scenen. "Jeg taug", fortæller Marin, "men mit Hjerte bankede stærkt, og jeg spurgte mig selv, hvorledes det arme Menneske vel kunde reddes." — "Kamerater", raahte pludselig den brave Mand, "vent her paa mig, indtil jeg har forsøgt paa at frelse Manden deroppe." — Hans Ledsgærebare saa overrasket paa ham, men uden at raade ham fra hans Forsæt. — "Gud være med dig", sagde de, "thi det er en god Gjerning, du vil gjøre." — Uden at spilde et Sieblif gik Marin hen til de tilstedeboende Vorigheds-personer og bad om Tilladelse til at maatte forsøge paa at frelse Manden for den stærkelige Død. Tilladelsen blev givet med Tover, han fastede sin Hue og sin Overstrakke af Faareeskind og overgav disse Ting til Politiet. Ledsgaget af sin Broder og forsynet med et stærkt Toug ilte han hen til en Stige, der stod mod Muren, men som paa langt nær ikke funde naa op til Taget. Marin gjorde Korsets Tegn og steg op. Da han naaede Enden af Stigen, bandt han Touget om Livet paa sig, og idet han etter andægtigt forsøde sig, flatrede han ad en af Vandrenderne op til Taget.

Aandelos af Frugt og Beundring fulgte den forbausede Mengde nedenfor enhver af hans Bevegelser. Flammerne spillede om ham med græselt Raseri, og midt imellem den stærkelige Larm af de nedstyrrende Hjælfer hørte man Angstskriften af den Ulykkelige, som vel saa Hjælpen nærme sig, men frigtede for, at den vilde komme for sent. Intet stærkede Marin tilbage fra den livsfarlige Opflatren. "Det var holdt", fortæller han, "og en svær Storm rasede, men jeg mærkede Intet dertil, thi fra det

Dieblik, jeg havde besluttet at frelse Mennesket, var mit Hjerte som Ild." Hans brændende Hænder omklamrede Hænderne, hvil frosne Tilstand forsinkede Opklatringen, men dog fortsatte han sin Bei modigt. "Hænderne knagede under min Omsavnelse", forteller han, "jeg var bange for, at den skulde gaa i Stykker, men heldigvis naaede jeg Enden, hvor der var Blads nok for mine Hæder."

Håns Broder, som imidlertid var blevet staaende paa Stigen, havde bundet en stærk Hage ved Touget. Marin fastlede det op til Manden paa Taget og raabte til ham, at han skulde binde det fast deroppe; det gjorde han. Marin lagde nu Touget dobbelt, for at det skulde være desto mere sikret, og nu opfordrede han Manden til at holde sig fast ved Touget og lade sig glide nedad Hænderne, omsluttende den med Benene, idet han selv gav Exemplet. I det Dieblik, da Marin naaede Stigen, efterfulgt af Manden, som han havde frelst, opstod der en mærkværdig Bevægelse. Hvert Hoved blottede sig, og hver Haand gjorde Korsets Tegn. Da Marin naaede Torden, var Manden alt langt nede paa Stigen og udenfor al Fare. — "Jeg havde neppe naaet Torden", forteller Marin, "førend en Herre i Kappe og med en militær Hjelm paa Hovedet kom hen til mig og gav mig fem og tyve Sølvrubler." Alle flokkedes om ham, og Enhver gav efter Enne, Nogle ti Sølvkopeker, Andre en Rubel, Andre fun Kobberpenge. "Bi takke dig, brave Mand", lod det fra alle Sider; "du er en modig og god Kristen, Gud bevare din Sundhed og velsigne dig!"

"Hvad der blev af Manden, som jeg havde frelst", figer Marin, "ved jeg ikke. Men det vedkommer heller ikke mig; Gud være lovet, at han var reddet. En Herre — en Adjutant — tog mig med i sin Slæde og førte mig til Kancelliet, hvor han skrev Ultim op, som det var foregaaet." Under alt dette mistede Marin ikke sin Landsnærverelse — han frugtede bestandig for, at Touget skulde gaa. Kl. 3 sad han paa Jernbanen, og den 25de Marts naaede han sit Bestemmelsessted, hvor hans Herre, Gods-eier Flotof, ventede ham. Han udbød sig en Dags Frihed til at besøge sin Tante, der havde en Butik i Basilii Østroff, og det blev ham beredvillig tilladt. Da han forlod hænde for at gaa hjem, blev han til sin Forbauselse opfordret til at indfinde sig hos Stormesteren for Politiet, der fulgte ham til det keiserlige Pallads. Det Bevis paa Mod og Oposrelse, som han nylig havde vist, var blevet meddelt Keiseren, og denne ønskede at se ham.

Aldrig havde han, selv i sine dristigste Drømme, tænkt paa, at en slig Ere skulde blive ham, en simpel Mand af Folket, tildel. Keiseren modtog Marin i sit Kabinet og sagde til ham med den største Godhed: "Marin, jeg taffter dig for den store og edle Handling, som du har udført, men jeg vil høre af din egen Mund, hvorledes du var dig ad dermed ved Guds Bistand."

Marin fortalte sit Eventyr paa sin simple, jebne Maade, og da han havde endt, omfavnede Kazen ham og sagde: "Gud velsigne dig, min Son! Og husk paa, at naar du nogensinde trenger til min Hjælp, skal du komme til mig, og du skal ikke gaa forgjeves." Derpaa gav Keiseren ham en Medaille og 150 Sølvrubler. Marin forlod Keiseren overvættet lykkelig; nu er han en agtet Borger i St. Petersborg.

Galeblet.

Galeblet er en Udvært paa Egeblade, og de bedste findes paa et Slags Egtræer, hvil videnkabelige Navn er Qverens Ågelops. Disse Udværter fremkomme paa den Maade, at et Insekt lægger sine Egg i Bladet, herved standses Saftomløbet, og Saften samler sig til en Knude, som tjener til Beskyttelse for Eggene og siden til Næring for Larven, indtil den som en lidet Flue skaffer sig Udgang gjennem "Æblet" og flyver bort. Medens disse Udværter ere mindre, ligne de smaa, grønne Æbler, naar de blive modne, se de ud som Nødder; de have en haard Skal, inden for hvilken der findes en svampagtig Materie, som er brunagtig og tørker. Galeblerne kunne forresten have forskellige Farver og ere fra 4 til 12 Linier i Gennemsnit. De smage skarpt og sammensnerpende ligesom Egeblade. Naar man befrier dem fra det Harpix og Gummi, som findes i dem, bliver der tilbage et hvidt, naalformigt Salt, som kaldes Galeblesyre. Opløst i Vinedike fordunster denne Syre i Barne med en tyk, skarp Røg, der fremkalder Hoste.

Galebler findes paa alle Egtræer; men de blive ikke modne i nordiske Lande og ere derfor ubrugbare. De bedste faar man fra Lilleasien.

Dersom et saadant Æble pluffes og ssjæres over, finder man deri et lidet Egg. Der bor en Flue (Cynips Quercus folii) med fire Vinger, af hvilke de to fuldstændig dække de andre. I andre saadanne Æbler finder man, at Egget indeholder en lidet hvid, glat Larve. Naar man deler et Æble, som indeholder den fuldt udviklede Flue, og ser paa den med et Forstørrelsesglas, finder man, at den har rødlige Hølehorn og Brynstkjold, og at den bedækkes af rustbrune Haar. Paa den yderste Ende af Kroppen har den en Skede, som omslutter den Braad, hvormed Hunnen gjennemborer Egebladet og derved gør, at Saften løber ud og danner Galeblet.

En stor Naturhistoriker Malpighi, som døde 1694, var den Første, som saa og beskrev dette.

"For Hjemmet,"

et Tidskrift for nyttig og underholdende Læsning, udkommer 2 Gange om Maanedene og kostet \$1.50 Aaret i Forskud. Paa 6 betalte Exemplarer gives det 7de frit. Samles større Klubber, gives bedre Betingelser. Nogle fuldstændige Exemplarer af Aargangen 1873 kan endnu faaes tilsendt frit for \$1,50. En tidligere Halvaargang i Octav, indeholdende blandt Andet "Præstegaarden i Hatten", sendes frit for 60 Cents.

NB. Subskribeuthæmtere og Andre, der har facet Udsættelse med Betalingen, anmeldes venligt om snarest muligt at indsende Pengen.

Adresse Drawer 24,

Decorah, Iowa.

Inhold: Nædelsdagene. — Sommerførerne. — Et og Andet om Edderkoppen. — En ny Livsgaade. — Om Faldestigheden. — En brav Mand. — Galeblet.

Crykt hos B. Anundsen, Decorah, Iowa.